

Ingyenmelléklet: „Gyök- és gumósnövényeink betakarítása” című füzet

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádlós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P., Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 37. szám.

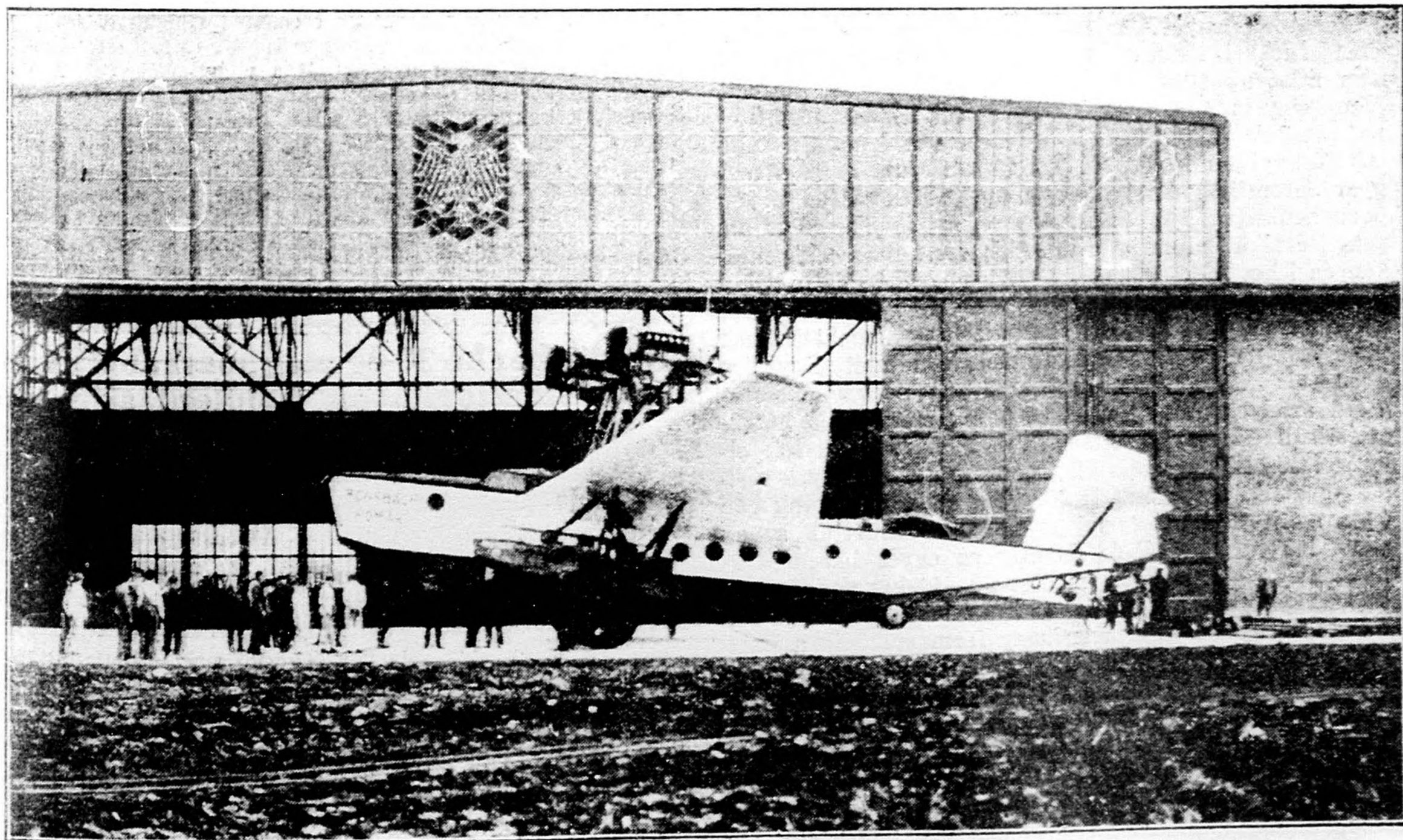
Vasárnap, szeptember 9.

A versenytermelési akció.

A Szövetkezeti Szemle című folyóirat augusztus havi számában Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár nyilatkozatát közli a földművelésügyi minisztérium ismeretes versenytermelési akciójáról. A nagyérdekű nyilatkozat így hangzik:

— A szomszéd államok gazdasági nyomása és törekvése, hogy saját termelvényeikkel lássák el magukat, rendkívül súlyos helyzetbe hozza a mi mezőgazdasági termelésünket. Ilyen körülmények között bármennyire is megteszünk mindent a versenygazdálkodási programnak minél teljesebb megvalósítására, ma még korántsem lehetünk megelégedve ezirányú akciónk eredményeivel.

Mindazonáltal örömmel állapíthatjuk meg, hogy mezőgazdasági termelésünk számos ágában mégis komoly eredményeket tudunk már felmutatni. Így például igen szép és eredményes munka folyik a magyar borok külföldi propagálása terén. A gyümölcsstermelés és gyümölcsexport fejlesztése tekintetében is nagy lépéssel haladunk előre. A magyar gyümölcs egyre nagyobb tért hódít a külföldi piacokon, ami főleg annak köszönhető, hogy gyümölcsstermelőink a földművelésügyi minisztérium utmutására ma már egyre szélesebb körben kezdik használni a szabványos ládákat a kivitelre kerülő gyümölcsáruk megfelelő csomagolása céljából. A földművelésügyi kor-

A világ legnagyobb repülőgépe.

Képünk a német technika legujabb diadalát, a világ legnagyobb vízi repülőgépét ábrázolja. A gép első utja alkalmával háromszáz mázsányi terhet vitt magával és ennek dacára allg tizenöt másodpercig tartó siklás után a víz színéről a magasba emelkedett.

mány céltudatos politikája minden erővel azon van, hogy a termelés, valamint a kivitel technikai lebonyolítása tekintetében a magyar gyümölcsstermelés és értékesítés sikeresen vehesse fel a versenyt a külföldi versenyyel. E célból csomagoló, továbbá gyümölcsvédő- és ápolóanyagokat rendeztünk az egyes mezőgazdasági kamarák székhelyén és az egész országban pontos térképészeti felvételeket készítettünk, hogy az egyes vidékeken mely gyümölcsfajták termelhetők és hol termelhetők leginkább azok a gyümölcsfajták, amelyekre a külföldi piac igényt tart. Ez igen nagy pontosságot és szakértelmet igénylő munka volt. Ezután következik majd a térképészeti felvétel során nyert tapasztalatok értékesítése és a szükségessé váló intézkedések megtétele. Így a gyümölcsstermelőknek a csemetekertekből fákot osztunk ki, igyekszünk az átoltási programot végrehajtani, hogy nemesebb gyümölcsfajtákra tegyünk szert és olyan gyümölcsöket tudjunk termelni, amelyeket a külföldi fogyasztó piacok keresnek. A helyes és észszerű gyümölcsstermelés, ápolás, gyümölcsvédelem és csomagolás, továbbá a szakismeretek terjesztése terén sokirányú és hatalmas propagatív munkát végeztünk és végzünk, amellyel sikerült is erős érdeklődést kelteni a gyümölcsstermelésnek nemzetgazdasági szempontból nagyfontosságú kérdése iránt. Versenytermelési programunk e téren mintegy három-négy évre terjed. Ez idő alatt át kell szerveznünk gyökerestül egész gyümölcsstermelésünket. Az a tervünk, hogy évente 500.000 gyümölcsfát osztunk ki a termelők között, rendkívül kedvezményes áron s minden lehetőséget elkövetünk, hogy gyümölcsstermelésünk minőségileg és mennyiségileg arra a színvonalra emelkedjék, amelyre az ország éghajlata és talajviszonyai folytán hivatva van. Nagy mértékben elősegítené munkánk sikerét, ha a növényvédelmi törvény is mielőbb elkészülhetne.

— Nagyarányu munka folyik a baromfitenyésztés, valamint a baromfi- és tojásexport fejlesztése és fokozása terén is. Baromfifól és tojásból, mint ismeretes, már a békeidőben is jelentékeny kivitelünk volt, melyet a jövőben még fokoznunk kell, mert kétségtelen, hogy a magyar baromfitenyésztés, illetve export igen nagy fejlődési lehetőségekkel rendelkezik, ha nemcsak mennyiség, hanem minőség tekintetében is alkalmazkodik a külföldi piac igényeihez. A hasznos beruházások során baromfitenyésztésünk fejlesztésére 1.700.000 pengőt kapott a földmivelésügyi minisztérium. Törekvésünk az, hogy a magyar baromfitenyésztés szintjét emeljük és ezáltal az exportlehetőségeket fokozzuk. Már eddig is 80—90 millió pengő értékű baromfit vittünk ki; ezt a számot jelentékenyen lehet még emelni, ha a nagyobb hus- és tojászhozamu baromfifajták szaporítását segítjük elő. E célból a földmivelésügyi kormány kamatmentes államkölsönnel támogatja megfelelő baromfifarmok létesítését. Egyelőre tizennyolc ilyen baromfifarm részére adtunk államsegélyt, amelyek mind tanúságot tettek már kiváló hozzáértésükről és szakképzettségükről. A baromfifarmok ellenőrzése a legszigorúbb állategészségügyi szabályok mellett történik, a tenyésztett állatokra elővételi jogunk van és a nyújtott államsegélyt is visszakövetelhetjük az eladott baromfiak árából. Jelenleg az egyes baromfifarmok, megfelelő garancia mellett 20—40.000 pengő kölcsönt kapnak a minisztériumtól. A farmok legtöbbször Budapest környékén van, de néhány farm működik a Balaton vidékén is. A földmivelésügyi minisztériumnak az a reménye, hogy e farmok segítségével sikerülni fog a magyar baromfi, tojás, toll minőségét és mennyiségét annyira emelni, hogy kivitelünket e cikkekben 2—3 év alatt megduplázzhatjuk.

— A tej- és vajtermelés terén is programmszerűen folyik versenygazdálkodási akciónk. A vajmárkázási törvény végrehajtása megindult, a tejtermék-ellenőrzőhivatal megkezdte működését s most minden erővel azon dolgozunk, hogy tejtermékeink minőségét feljavítsuk és exportját fokozzuk. Ez kétszeresen fontos, mert, sajnos, ed-

dig a tejtermékekből behozatalunk van. Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ igen szépen dolgozik s bár tökeszegénysége folytán eddig nem létesíthetett annyi tejfeldolgozótelepet, amennyire szükség lett volna és lenne, most mégis javul a helyzet annyiban, hogy a beruházási összegekből rendelkezésére bocsátott 2 millió pengővel husz tejfeldolgozó központot állít fel, ami nemcsak az állattenyésztés és tejtermelés, hanem a márkás magyar vaj kivitelének fokozására is előreláthatóan fontos kihatással lesz. Nagyon kívánatos volna még, hogy a magyar sajttermelést fokozzuk. Óriási összegekkel adózunk sajt-nemüekért a külföldnek, holott itt van például a mi hortobágyi juhturónk, amely minden tekintetben versenyképes. Nemcsak hazafias, de gazdasági szempontból is erőteljesebben kellene propagálnunk a magyar sajtokat és a magyar sajttermelést.

— Összefoglalva az elmondottakat: a felügyeletem és irányításom alatt álló termelési ágakban serény munka folyik a földmivelésügyi miniszter ur versenygazdálkodási programjának megvalósítására és reméljük, hogy törekvéseink a magyar gazda és a magyar mezőgazdaság sorsának jobbrafordítása érdekében idővel meg is fogják hozni gyümölcsüket.

Nagy ünnepséggel fogadták Terstyánszky alezredest, a kardvívás világbajnokát.

Megírtuk, hogy vitéz Terstyánszky Ödön alezredes, a kardvívás világbajnoka Amsterdamból Londonba utazott, ahol Rothermere lordnak ajánlotta fel azt a kardot, amellyel nagy győzelmét aratta. A nemes lord viszonzásul egy remekművű tőrt ajándékozott neki. Terstyánszky Ödön a napokban tért vissza a fővárosba, ahol nagy ünnepséggel fogadták. A határtól Budapestig valóságos diadalut volt az útja. Győrött és Komáromban nagy tömegek köszöntötték és ünnepelték. A budapesti keleti pályaudvaron egetverő éljenzés fogadta a világbajnokot. Siposs Árpád tábornok köszöntötte elsőnek.

— Te kardot fogtál — mondotta többek közt — és ezzel a karddal a magyar honvéd nevének emelted világhírré.

A beszéd után a honvédség nevében aranyozott ezüsthől készült babérkoszorút nyújtott át a világbajnoknak. A Vívószövetség nevében Rakovszky Iván, a főváros nevében Purébl Győző, a kultuszminiszter nevében Demény Károly köszöntötték a világbajnokot. A Vitézi szék üdvözlését Berényi Emil, a Magyar Athlétikai Clubét pedig Kelemen Aurél tolmácsolta. Terstyánszky Ödön meghiúsítottan köszöntötte meg a lelkes ünnepelést. Beszédét szünni nem akaró éljenzéssel fogadta az egybegyűlt tömeg, majd pillanatok alatt vállalkra emelték a közelében álló klubtársai és úgy vitték Andrassy Géza gróf autójához. A világbajnokot hatvan feldiszipelt autó kísérte a városon végig.

November hó 30-ig meghosszabbították az életbiztosítások bejelentési határidejét.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az átértékelés alá eső élet- és járadékbiztosítások bejelentésére megállapított határidő meghosszabbítása tárgyában. A pénzügyminiszter a hivatalos lap június hó 1-én megjelent számában közzétett 73.834. számú rendeletével felhívta azokat az állandóan Magyarországon lakó biztosítottakat (szerződő feleket, kedvezményezetteket), akik valamely biztosító magánvállalattal 1922. január 1-e előtt élet- vagy járadékbiztosítási szerződést kötöttek, hogy szerződésüket az érdekelt biztosító vállalatnál három hónapon belül saját érdekükben jelentsék be. E határidő 1928. augusztus 31-én lejárt. A pénzügyminiszter most kiadott 117.837. számú rendeletével oly célból, hogy bejelentéseiket azok is megtehessek, akik bármely okból a bejelentést az előírt határidőn belül elmulasztották, ezt a határidőt három hónappal, tehát 1928. november 30-ig meghosszabbította. A biztosítottaknak saját érdekük, hogy bejelentéseiket a most említett határidőn belül megtegyék.

Szombathely ünnepe.

Mayer János földművelésügyi miniszter a kiállítás megnyitására.

Zászlódiszben, ünnepi hangulatban fogadta Szombathely város és Vasvármegye közönsége szeptember hó 1-én Mayer János földművelésügyi minisztert, a kormány képviselőjét, aki az országos mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítás megnyitására érkezett oda. A szomszédos vármegyékből Gubicza András, Östör József, Gyömörey Sándor országgyűlési képviselők és a vezető emberek jelentek meg. A minisztert a kiállítás rendezősége élén Tarányi Ferenc dr. főispán fogadta, majd Mayer János földművelésügyi miniszter a következő beszéddel nyitotta meg a kiállítást:

— Melegen üdvözlöm a kiállítás rendezőségét azért a fényes munkájáért, amellyel Nyugatmagyarország mezőgazdasági és ipari termelésének hatalmas fejlettségéről tesz tanubizonyságot. Nyugatmagyarország és különösen Vasvármegye közönsége mindig a csendes, de sikeres munkának volt a híve és épen ezért különösen magára vonja az egész Csonkaország figyelmét, amikor munkájának elért eredményeit e kiállítás keretében kívánja bemutatni.

— Nekünk magyaroknak kötelességiünk, hogy megfeszített erővel dolgozzunk a magyar jövőért, hogy a sokat szenvedett országot a jövő számára a mai nehézségeken átmentsük. Mi agrár, de nem egyoldalú östermelő állam vagyunk; nálunk a mezőgazdaságnak, az iparnak és kereskedelemnek párhuzamosan kell fejlődnie. Hogy most a közgazdaság, a kereskedelem, ipar és kultúra nemes versenyre kel egymással, hogy szebbet és jobbat termeljen, ez annak a jele, hogy ezek a tényezők nem egymással szemben, hanem egymás mellett, egymást erősítve és támogatva törekednek a köz érdekében minél nagyobb sikert és jelentősebb munkát kifejtetni. Ezt a készséget és ezt a munkát látom itt e kiállítás kereteiben megnyilvánulni és ezért a kormány nevében örömmel üdvözlöm Nyugatmagyarország népét.

Hosszantartó lelkes éljenzés fogadta a miniszter beszédét, amely után az előkelőségek kíséretében Mayer János Szentmártoni-Radó Lajos felsőházi tag kalauzolása mellett végigjárta a kiállítás hat pavillonját és mindenütt a legnagyobb elismeréssel és dicsőréttel nyilatkozott a látottakról.

A kiállítással kapcsolatban vasárnap délelőtt tartotta meg a Vasmegyei Gazdasági Egyesület ötven éves jubiláris közgyűlését és ugyancsak délelőtt avatta fel Mayer János földművelésügyi miniszter a szombathelyi téli gazdasági iskolát. Az ünnepélyen részt vett Ferenc bajor királyi herceg is. A díszgyűlést Maróthy László dr. nyitotta meg. Többek felszólalása után Mayer János földművelésügyi miniszter emelkedett szólásra. Nagy elismeréssel nyilatkozott a vasmegyei gazdasági egyesület ötven éves multjáról, majd így folytatta:

— A mi gazdasági életünk a mezőgazdaságon nyugszik. Teljes mértékben igazat adok azonban az ipar és kereskedelem képviselőinek és magam is tudatában vagyok annak, hogy agrár létünk mellett nem nélkülözhetjük a többi közgazdasági ágazatot és nem hanyagolhatjuk el azok kifejtését.

Japán földművelésügyi államtitkár Budapesten.

Képünk Tatsutaro Ekihara japán földművelésügyi államtitkárt ábrázolja, balján Okamura osztályfőnökkel. Jobbra Plósz Béla államtitkár foglal helyet, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési osztályának főnöke.

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

— A kormány a fennálló gazdasági nehézségek leküzdésére igen nehéz harcot folytat, de megnehezíti küzdelmünket az a tény, hogy a szomszéd államok a tőlünk elcsatolt területekkel nemcsak területileg nagyobbodtak, hanem versenyt is csinálnak nekünk a termelésben, amelynek színvonalát mi emeltük fel.

— Ehhez járul az az elzárkózási politika, amelyre manapság majdnem minden állam helyezkedik és amely a legnagyobb nehézséget okozza a magyar mezőgazdasági termények értékesítésében. Meg vagyok róla győződve, hogy az államoknak ez a politikája előbb-utóbb csődöt fog mondani és követni fogja a józan és okos közgazdasági politika, amikor az árukieserés normális rendszerét és forgalmát nem fogják akadályozni.

A miniszter és kísérete a diszközgyűlés befejeztével hosszú kocsisorban az újonnan épített téli gazdasági iskolához hajtott, ahol nagyszámu és előkelő közönség gyűlt egybe az iskola felavató ünnepségére.

A magyaróvári kiállítás.

Moson vármegyét, amely Nagy-Magyarország egyik nyugati őrvármegyéje volt, a trianoni békeszerződés kétszeresen sujtotta. Ennek a szépen fejlődő nagy történelmi multu vármegyének a felét elszakították, még pedig éppen a leggazdagabb részét. A csonkán maradt megyét azután Győr vármegyével egyesítették s Magyaróvár nem megyeszékhely többé. Ugy Magyaróvár rendezett tanácsu város, mint Moson nagyközség egykor virágzó ipara és kereskedelme a csendes, lassu haldoklás útján van, mert a megye egész forgalma kénytelen-kelletlen Győr felé irányul és ott összpontosul.

Moson vármegye, Magyaróvár város és Moson nagyközség elhatározta, hogy minden követ megmozgat a megyei önállóság visszaállítására. Nemes formában ad életjelt magáról a megcsontított megye, amikor szeptember hó 15—23-ig terjedő időben nagyszabásu kulturális kiállítást rendez. Ezen a kiállításon akarja megmutatni, hogy nehéz helyzetében is dolgozik és alkot. Be akarja mutatni minden értékét, a rejtett és takargatott emlékeket, a kegyeletes kincseket, a példás és messze földön híres állattenyésztést, a gazdag helyi gyáripart és kézműipart, valamint a magas színvonalu mezőgazdasági kulturát.

A kiállítás fővédnöki tisztségét Bethlen István gróf miniszterelnök, Herrmann Miksa dr., Klebelsberg Kunó gróf, Mayer János és Vass József dr. miniszterek vállalták, elnök Csatóry Elek nyug. alispán, ügyvezető elnökök: Krolopp Alfréd nyug. akadémiai igazgató, Nagy Sándor dr., a Faluszövetség igazgatója, igazgató Sattler János polgármester, főtitkár Ruff Andor lapszerkesztő. A kiállítás, amely tizenhét szakosztályra oszlik, nagyarányunak ígérkezik és olyan mozgalmas lesz, hogy messze felülmulja a vidéki kiállítások szokásos színvonalát. Már az ország minden részéből számos vállalat, iparos, gazda, történész, vadász és baromfitenyésztő, valamint több száz csoportlátogató jelentette be részvételét a kiállítás vezetőségének. Közel tíz testület tartja meg a kiállítás keretében országos kongresszusát.

A „Vasárnap” valamennyi olvasója megkapja az ajándékfüzeteket.

Harmadik hónapja minden héten a *Vasárnap*-hoz mellékeljük az ugynevezett *Rádiós gazdasági előadások* című ajándékfüzeteinket, melyek rendkívül nagy népszerűségre és közkedveltségre tettek szert olvasóink körében. Jóleső örömmel és megelégedéssel állapítjuk ezt meg, mint újabb bizonyítékát annak, hogy a *falvak fogékony népe minden kínálkozó alkalmat megragad tudásának mélyítésére és szakismereteinek gyarapítására.*

A rendelkezésünkre álló füzetek korlátolt mennyisége megakadályozott bennünket abban, hogy a *Vasárnap* valamennyi olvasójának eljuttathassuk ezeket a hasznos könyvecskéket. Ebből kifolyólag tehát csakis a *Vasárnap* előfizetői részesülhetnek az ingyenfüzetek páratlan kedvezményében.

Magunk is éreztük azonban, hogy ilyen módon bizonyos méltánytalanság éri azokat az olvasóinkat, akik példányonként vásárolják meg lapunkat. Elhatároztuk ezért, hogy újabb áldozatoktól sem riadva vissza, ezután a *Vasárnap* valamennyi olvasójának megküldjük az ajándék-

füzeteket. Mai számunktól kezdve tehát a *Vasárnap* valamennyi példányába elhelyezzük minden héten a *Rádiós gazdasági előadások* című ingyenfüzeteinket és a példányonként vásárló olvasóinkat arra kérjük, győződjenek meg a lap megvásárlása alkalmával arról, hogy az ajándékfüzet benne van-e a lapban? *Füzet nélkül senki se fogadja el a lapot!* A *Vasárnap* címlapján egyébként hétről-hétre közölni fogjuk a csatolt ingyenfüzet címét.

E héten *Bittera Miklós dr.-nak*, a *Vasárnap* jól ismert és nagyrabecsült munkatársának rádióelőadását küldjük meg valamennyi olvasóinknak, melyet a kiváló tudós

Gyök- és gumónövénytermésünk betakarítása és célszerű téli eltartása

cimen tartott meg.

A burgonya, takarmány- és cukorrépa, cékla, torma stb. helyes és kellő időben történő betakarítására és ép-ségben tartására nagyon hasznos utbaigazításokat tartalmaz a kitűnő könyvecske.

Nagyszerű egészségügyi kiállítás nyílt meg a fővárosban.

Vasárnap, szeptember hó 2-án nyitotta meg *Vass József* népjóléti miniszter Budapesten, az Eötvös-utcai Népegészségügyi Múzeumban a *Munkásvédelmi és balesetügyi kiállítást*, amelyen *hatszázhetvenegy, a világ minden tájáról Budapestre érkezett orvostanár és tudós* vett részt.

A kiállítás, amely az *ipari balesetek nemzetközi kongresszusával* egyidejűleg nyílt meg, ünnepet jelent a magyarság számára, mert megmutathatjuk a külföldnek, hogy munkásbiztosítás és védelem terén nem maradtunk el a külföldtől, sőt új törvényeinkkel megelőztük a világ nemzeteit. A kiállítás nemcsak a munkások érdekeit szolgálja, hanem a munkaadóknak is utmutatást kíván nyújtani afelől, hogyan tartoznak az emberi élet felett őrködni.

A kiállítás termeiben első pillanatra azt hinné az ember, hogy talán egy nagy gyárnak a munkatermeibe került, de közelebbi vizsgálódás után, különösen a magyarázó táblák elolvasása alkalmával látjuk, hogy *minden egyes gép mellett egy szerencsétlenség „történik.”* Szegény munkásasszony, akinek a szoknyáját elkapja a lendítő kerék és magával ragadja halálos forgásában, a munkás, akinek elkapja az ujját az ördögös masina, a másiknak villanyáram szakad keresztül a testén, a harmadiknak a szemét, a fülét, a tüdejét, a szívét teszi tönkre a gép. A földszinti teremben a *faipar gépeit* látjuk, melyek nagyon veszélyes gépek. Egy pillanat és a munkást örök időre munkaképtelenné teszik, vagy az életét is kioltják. Az *óriási körfűrész*, amely elkapja a munkás karját s a komplikált szerkezetű *gyalugép*, amelyben *percenként háromezerhatszázszor megfordul* a kés és néhány pillanat alatt apróra faragja a mun-

kás kezét. De itt látjuk az önműködő védőkészülékeket is, amelyek lehetetlenné teszik, hogy baleset történjék.

A gépek osztályánál a legérdekesebbek a *mezőgazdasági gépeknél* előforduló balesetek elhárítására szolgáló védőkészülékek. A legjellegzetesebb mezőgazdasági baleset tudvalevően az, amikor a *cséplőgépnél a búzát berakják a dobba és a dob elkapja a munkáslegény karját és azt tőből szétmorzsolja.* A védekezés módja: az *ugynevezett etetőasztal beállítása.* Ez az etetőasztal olyan hosszú, hogy a munkás nem érheti el karjával a dobot és így megmenekül a szerencsétlenségtől. A *szecekszavágó gépek* is nagy katasztrófákat okoztak és ezért az ugynevezett etetőhengernél *védőburkolatot* alkalmaznak.

A szoknya is sok veszedelmet okoz a dolgozó asszonyoknak, noha ma már mindenütt védőrácsot alkalmaznak, de még így is az a véleménye a szakköröknek, hogy különösen veszélyes gépeknél nem lenne szabad megengedni az asszonyoknak a szoknyaviseletet.

A legnagyobb érdeklődést a villanyáram és a villám-okozta szerencsétlenségek szemléltetése kelti. *Jellinek bécsi* professzor rendezte a kiállításnak ezt a részét. Egy képen fiatal inasgyerek szöveget ver a falba, a szög hozzáér a villanyáramhoz, s az inasgyerek, aki a másik kezével a vízcsapba fogódzik, *áramtól sujtottan, eltorzult arccal szenved.* Piros vonal jelzi az áram útját az inasgyerek testén. Egy másik képen látható, amint egy villanszerelő megérinti a magasfeszültségű áramot. *Jobbkarját tőből leégeti az áram.* A kép mellett látható spirituszban az elszenesedett kar is, amely leszakadt az ütés következtében. Egy asszony megérinti a rosszul elszigetelt villanydrótot, a férj hazajön és ebben a helyzetben találja. A férfi nem igyekszik kimenteni rettenetes helyzetéből, hanem ehelyett orvosért szalad, mire az orvos előkerül, *az asszony már halott.* Jellinek professzor szerint azonban ezekben az esetekben vissza lehet az életet adni a szerencsétleneknek.

A legszenzációsabb része a kiállítási teremnek *egy kis egér, amelyet egy szekrényben mutogatnak villanydróton.* Nevezetes egér ez. A világháborúban, amikor éhes volt, az egyik fronton elrágta a villamosvezetéket, aminek az a következménye lett, hogy a parancsnokság és a csapatok nem tudtak telefonon érintkezni egymással, ami azután azzal a tragikus következménnyel járt, hogy *egy kis egér miatt elvesztettük a csatát.* Egy patkány *egyszer felrobbantott egy löpőgyárat, amikor dtharapta a villamosvezetéket.*

Hasznosak azok a modellek is, amelyek azt mutatják, *milyen testtartással kell dolgozni,* hogy a szív, a tüdő meg ne betegedjen. Megtanuljuk, hogyan kell védekezni az ólommérgezés ellen, miként kell viselkedni lent, a földalatti mélységben, a bányászati veszélyes munkáiban, az őrlőmalmokban (itt például 1260 gram port nyel el egy munkás harminc év alatt). Van egy érdekes statisztikai kimutatás is, amely szerint a dolgozó nők közül: *őstermeléssel foglalkozik 632.258,* háztartási alkalmazott 145.478, ipari alkalmazott 132.749, tőkés, nyugdíjas nő 53.764, tisztviselőnő 52.762, kereskedelmi alkalmazott nő 48.144, napszámosnő 25.854.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtökéletesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint FRIEDLER LABORÁTORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464-71.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Értekezlet a takarmányinség ügyében.

Augusztus hó 30-án Bud János pénzügyminiszternél miniszterközi értekezletet tartottak, amelyen megjelent Vass József helyettes miniszterelnök, továbbá Herrmann miniszter képviselőjében Wimmersperg Frigyes báró, Ferenczy Izsó államtitkár, a földmivelésügyi minisztérium részéről Prónay György báró és Barcza Ernő, továbbá Wekerle Sándor felsőházi tag. Az értekezleten legelsősorban a takarmányinség kérdésével foglalkoztak, valamint szóba került a fölállítandó gazdasági minisztérium kérdése is. Elhatározták, hogy mindezeket a kérdéseket a minisztertanács elé terjesztik.

Ezután folytatták az értekezletet az egyes gazdasági érdekeltségek vezetőinek bevonásával. Bud János pénzügyminiszter rövid beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a szárazság miatt nagyfokú takarmányhiány állott elő, amin segíteni kell és ezért felszólította az érdekelteket, hogy tegyenek konkrét indítványokat.

Az értekezlet majdnem valamennyi tagjának részvételével alapos megbeszélésre került mindenekelőtt magának a terménykérdésnek mivolta s megállapították, hogy jóllehet egészen bizonyos helyzetjelentések még nem állanak rendelkezésre, mégis megállapítható, hogy a takarmánytermés nem teljesen kielégítő. Az ország egyes jelentős részeiben termett ugyan annyi takarmány, amennyi ott szükséges, sőt némi felesleg is mutatkozik, viszont más igen terjedelmes vidékeken a szükséges mennyiség sem áll rendelkezésre.

A helyzetnek ilyen megbeszélése után az Országos Mezőgazdasági Kamarának a kormányhoz intézett felirata alapján az értekezlet pontonként tárgyalás alá vette azokat a javaslatokat, melyek alkalmasaknak látszanak a helyzet orvoslására.

Az elnöklő pénzügyminiszter végül köszönetet mondott a megjelenteknek és kijelentette, hogy az értekezleten elhangzott értékes szakvélemények alapján a kormány sürgősen foglalkozni fog a szükséges tennivalókkal.

Az értekezlet javaslatai a minisztertanács előtt.

Másnap, augusztus hó 31-én össze is ült a minisztertanács. A tanácskozáson elsősorban a tervbe vett gazdasági minisztérium kérdése került szóba, majd Vass miniszter beszámolt a fent ismertetett értekezlet tárgyalásairól, valamint azokról a rendszabályokról, amelyekre a

Kellogg, a háboruellenes paktum atyja.

Képünk Kellogg amerikai külügyi államtitkárt ábrázolja, akit Párisba érkezése alkalmával aranytollal ajándékoztak meg a béke hível.

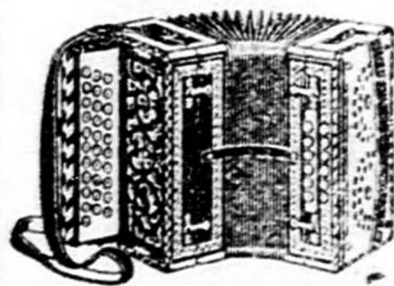
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszkrét jegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

takarmányhiány megszüntetése érdekében feltétlen szükség van. Elsősorban fontos a szalmas takarmány exportjának megszüntetése, a kukorica vámjának és a takarmány, valamint a szarvasmarha forgalmi adójának fel függesztése, továbbá a szóbanforgó termékek vasuti tarifájának leszállítása.

A minisztertanács nem hozott végleges döntést a felvetett kérdésekben, minthogy a szükséges intézkedések előmunkálatait még nem fejezték be. A megoldás azonban annyira sürgős az ország közgazdasága érdekében, hogy szeptember hó 4-én újabb rendkívüli minisztertanács lesz, amely már meghozza a szükséges határozatokat. A minisztertanács végül negyvenezer pengő segélyt szavazott meg a kereskedők által november hónapban rendezendő magyar hét céljaira.

Gazdasági minisztériumot állít fel a kormány.

A miniszteri tanácskozás foglalkozott a gazdasági minisztérium kérdésével is, amelynek a feladata lenne egyrészt a mezőgazdasági kérdéseket, a kereskedelmi szerződések ügyét, a vámproblémát, azután a hitelkérdést és kamatpolitikát rendezni. Vass József miniszterelnök-helyettes el is készítette erre vonatkozóan a tervezetet, amelyet be fognak mutatni Bethlen István gróf miniszterelnöknek, aki dönteni fog a gazdasági miniszter kinevezését illetően. Politikai körökben hire jár, hogy amennyiben Bud János pénzügyminiszter venné át a gazdasági minisztérium vezetését, abban az esetben Wekerle Sándor felsőházi tag személye jönne kombinációba a pénzügyminiszteri tárca betöltésénél. Annyi bizonyos, hogy a gazdasági minisztérium kis személyzettel dolgozna, úgy, hogy megvalósulása esetén kizáróan maga a gazdasági miniszter, továbbá a titkára és egy-két főből álló segédszemélyzet boyolitaná le az ügyeket.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Magyarországot is felszólították a háboruellenes paktum aláírására.

Butler Wright, az Északamerikai Egyesült-Államok budapesti követe az elmúlt héten terjedelmes jegyzéket nyújtott át a magyar külügyminisztériumnak a Kellogg-féle háboruellenes paktum ünnepélyes aláírásával kapcsolatban. A jegyzék bevezetően közli, hogy az egyezményt aláíró és névszerint felsorolt hatalmak kötelezték magukat, hogy egymáshoz való viszonyukban a háborúról, mint a nemzeti politika eszközéről, lemondanak, ismerteti az egyezményt megelőző tárgyalásokat és végül felkéri a magyar kormányt, hogy csatlakozzék azokhoz a hatalmakhoz, amelyek a háboruellenes egyezményt aláírták. A magyar kormány már a közeljövőben minisztertanácsban foglalkozik Amerika jegyzékével.

Itt említjük meg, hogy a háboruellenes paktumnak az amerikai szenátus elé való terjesztése előtt Coolidge elnök a flottaépítési javaslatot akarja a szenátus elé terjeszteni. Az angol lapok gunyosan jegyzik meg erre, hogy *Amerikának, ugylátszik, elsősorban csatahajókra van szüksége és csak azután jön a háboruellenes paktum.* A paktum aláírására egyébként ujabban Jugoszlávia, Románia, Görögország és Svájc kormányai jelentették be készségüket. Kellogg államtitkár egy tiszteletére adott banketten kijelentette, hogy ha a föld népei elhatározzák, hogy békének kell uralkodni a földön, akkor el is fog jönni a béke uralma.

A horvát-szerb harc.

Horvátországban még mindig féktelenül folyik a szerbek ellen való uszítás és gyűlöletszítás. A jelek szerint az izgatások most már a jugoszláv hadsereg ellen is rendszeresen folytatódnak. A horvátok és szerbek közt a fegyveres összeütközést már csak a hatalmak közvetítése hátríthatja el, ha sikerül Szerbiát rábirni arra, hogy a horvátoknak egy szövetséges állam keretein belül teljes függetlenséget adjanak. A jugoszláv kormány minderről azonban hallani sem akar, sőt elhatározta az államellenes cselekedetek legerélyesebb üldözését. A kormány nem fogja tűrni többé egyes politikuskok támadásait az ország tekintélye és függetlensége ellen és a törvények teljes szigorával sujt le a bűnösökre. A horvátok a fenyegetést közönnyel fogadták.

A magyar-román agrárper új fordulata.

A magyar kormány az elmúlt héten emlékiratot intézett a Nemzetek Szövetségének Tanácsához, amelyben a román és a magyar kormányok között lefolyt jegyzékváltás alapján megállapítja, hogy a két ország között a békés megegyezés nem sikerült. Éppen ezért kéri a tanácsot, tüzze ki a legközelebbi ülésének napirendjére a magyar-román agrárperét és tárgyalja azt lehetőleg legelső ülésében.

A Népszövetség tanácsa az elmúlt héten össze is ült Genfben. Mielőtt azonban határozathozatalra került volna sor a magyar kormány kérése felett, Románia képviselője levelet intézett a Népszövetség főtitkárához, melyben mindenekelőtt „csodálkoznak” a magyar kormány kérésén.

Hiszen, mondják a Népszövetség tanácsa júniusban már véglegesen úgy döntött, hogy eláll a kérdés tárgyalásától, szerintük tehát a magyar kormány kérését nem lehet teljesíteni. Ezután hosszasan ismertetik a két kormány közötti jegyzékváltás lefolyását, természetesen mindig úgy állítva be a dolgokat, mintha sohasem rajtuk mulott volna a megegyezés lehetősége, hanem a mi makacsságunkon, amellyel lezártuk a közvetlen tárgyalásokat s újra a Népszövetség elé akarjuk vinni az ügyet, holott ők még ma is készek a közvetlen tárgyalásokra és teljhatalmu megbízottak megnevezésére.

Apponyi Albert gróf, a magyar kormány genfi képviselője erre a levélre szintén levelet intézett a Népszövetség főtitkárához és kijelentette, hogy nem kíván részletes vitába bocsátkozni azokkal az állításokkal, amelyek a románok levelében foglaltatnak, de már most jelzi, hogy a levél olyan ténybeli és megítélésbeli tévedéseket tartalmaz, amelyekre részletesen rámutat majd a Tanács előtt, kiemelve mindazokat a következtetéseket, melyek ezekből a tévedésekből folynak.

A népszövetség tanácsa végre is úgy határozott, hogy az optánspör tárgyalását a szeptember hó 10-én kezdődő tanácsülés napirendjére tüzi ki. A magyar álláspontot Apponyi Albert gróf fejtette ki és mellettünk foglaltak állást Anglia, Németország, Olaszország, Finnország és Hollandia képviselői. A románok mindent elkövettek, hogy a kérdés napirendretüzését megakadályozzák, de Franciaország és Kuba-sziget képviselőinek segítségével sem sikerült céljukat elérni. A magyar álláspontot tehát siker koronázta.

A tabi kiállítás programja.

A Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület — mint már hírül adtuk — a Vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőséggel és az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamarával és a Somogy-Zalamegyei Lótenyésztő és Lovassport Egyesülettel karöltve folyó évi szeptember hó 8., 9. és 10-én Tab községben állatdíjazással, tenyészállatvásárral, ló-, kocsifogatszepség-, vontatókocsiakadályversenyekkel és mezőgazdasági munkaversenyekkel egybekötött mezőgazdasági ipari és háziipari kiállítást rendez. A kiállítás fővédnökségét Mayer János m. kir. földművelésügyi miniszter és báró Prónay György dr., m. kir. földművelésügyi államtitkár vállalták.

A kiállítás programja a következő:

Szeptember hó 8-án, d. e. 8—11 óráig állatdíjazás és a kiállítás egyes csoportjainak bírálata. D. u. 12 óra 30 perckor a kiállítás ünnepélyes megnyitása. D. u. 1 óra 30 perckor hivatalos társasbéd. D. u. 2—4 óra között szántógépbemutató. D. u. 4—6 óra között mezőgazdasági munkaversenyek.

Szeptember hó 9-én, d. e. 10—11 óra között löverseny, öreg huszárok díjlovaglása, országuti kocsiverseny, fogatszepségverseny, vontatóverseny és kocsiakadályverseny. D. u. 2—4 óra között szántógépbemutató. D. u. 4 órakor dijkiosztás.

Szeptember hó 10-én a kiállítás egész nap nyitva.

Az állatdíjazás és tenyészállatvásárra körülbelül 150 drb. melegvérű lovat, 90 drb. hidegvérű lovat, 250 drb. szarvasmarhát, 120 drb. sertést és 80 drb. juhot jelentettek be az uradalom és a járás kigazdái. Itt örvendetes tényként állapítjuk meg, hogy a többi járásban a kigazdák már kezdenek visszatérni a melegvérű lótenyésztésre. A mezőgazdasági termény, kertészeti és szőlészeti csoportban 5 növénynemesítő uradalom, 15 nagy uradalom és 28 kigazda jelentette be részvételt. Az ipari kiállítás is szépnek ígérkezik, amennyiben 85 iparos jelentkezett az ipar minden ágából. A háziipari kiállítás sikerét biztosítja a balatonendrédí és szabadhidvégi csipkeverési munkák, a speciális karádi kézimunka és a pusztaszamosi gyapjufonási munkák bejelentett óriási anyaga, amelyek munkáközben is be lesznek mutatva.

A kiállítás látványosságát emelni fogja a szeptember 9-én tartandó lovasverseny, amelyre szintén nagy számban történtek nevezések és pedig: löversenyre 12, országuti kocsiversenyre 18, vontatóversenyre 18 és fogatszepségversenyre 21 kigazda. A kiállítás gazdag programja és a beérkezett nagyszámu nevezések előre mutatják, hogy ezen kiállítás messze felül fogja mulni a vidéki kiállítások szokásos színvonalát.

II. Lajos király emlékműve,

melyet a mohácsi csata négyszázéves évfordulóján lepleztek le a fővárosban. Az emlékművet a Gellért-szobor lépcsőjének falába illesztették.

INGYEN

Zola művei

Összes regényei és elbeszélései, illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alant található szelvényt tíz napon belül a lent feltüntetett címre beküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **ZOLA MŰVEIT** teljes 32 kötetben, kb. 5-6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiazványait teljes kiadásban *Karinthy Frigyes, Lándor Tivadar, Schöpflin Aladár, Szini Gyula* stb. fordították. E kiadásunk illusztrációit a leghíresebb magyar festőművészek készítették.

Zola Emil a regényirodalom egyik világraszóló óriása, aki nem hiányozhatik abból az előkelő, klasszikus írói gárdából, amelynek népszerűsítését a vállalat célul tűzte ki. Zola a mai életet kutatta és feltárta a modern ember minden erényét és bűnét, minden nagyszerűségét és aljasságát. Zola elbűvöl, felizgat, tanít, javít, vagyis mindenkit okosabbá és jobbá, tehát gazdagabbá tesz. A világ legnagyobb írói közé tartozik és mai ember nem képzelhető el anélkül, hogy műveit ne ismerné. Zola összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyvalakban, rengeteg illusztrációval jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 28 fillérsnyi megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként, a tényleges portókölttség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekfeszítő műveket foglalja magában:

Rougonék szerencséje, Mouret abbé vétke, Az emberirtó (A pálinka), A zsákmány, Nana, A családi tűzhely, Germinal, A föld, Az álom, Állat az emberben, A pénz, Az összeomlás, Pascal orvos, Lourdes, Róma, Páris, Termékenység, Munka, Igazság, Hölgyek öröme, stb. stb., melyből 32 kötetet most jelentetünk meg.

Mindennemű pénzküldemény egyetőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 17, félemelet.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY. No. 227.

Alulírott Zola összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. -- Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely: Postai:

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. -- Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

MEZŐGAZDASÁG

A juhok nyirása.

A kifejlődött juhokat az évente egyszeri nyírás mellett április-május havában vagy június elején, kétszeri nyírás esetén pedig április és szeptember végén nyírják. A nyírásra legjobb száraz, enyhe időt választani. Fontos az is, hogy a juhok kijárjanak, mert így szárazabb a bundájuk, mint az állandó istállózás idején.

Kosokat ajánlatos a hágatás előtt megnyirni, a bárányokat pedig féléves korukban.

A magasan vemhes anyák nyirása veszélyes.

A nyiróhelyiséget padlózni szokták, hogy a bundákhoz piszok ne érjen és a hulladék is össze legyen gyűjtethető.

A nyírás eszközölhető kézi és géperővel. A „nyirók” a régi, közönséges ollókat használják. Nagyon üdvös lenne, ha a hajlitott hegyű ollók terjednének, mert ezekkel nem oly könnyen metszhető, illetőleg szurható meg a juh bőre. Az amerikai (lónyiró) ollókat csak ritka bundák nyírásánál lehet használni.

A nyírást — helyi szokás szerint — ülve vagy állva végzik. A birka lábait szabadon hagyják vagy kalodába kötik.

Naponta egy nyiró kézi erővel 24—40 juhot, géperővel 80—100 juhot nyir meg. Egy juh megnyirása kézi erővel 10—25, géperővel 5—10 percig tart. Bárányok nyirása egyharmaddal rövidebb, kosoké ugyanannyival több időt vesz igénybe.

A nyírási munka jól van végezve, ha

- sekély a tarló;
- összefüggő és nem kuszált a bunda;
- a juh bőre sehol sincs megsebezve (ebszörök!).

Az esetleges bemetszéseket — a fertőzés megakadályozására — kátránnyal kenik be vagy karbolos vízzel mossák le, esetleg behintik tiszta hamuval.

Nyírás után a bundát kiterítik — metszési lapjával lefelé — egy kb. 3×3 m. nagyságú hálós keretre: az „osztályozó asztalra” s

- belőle kiszedik a durvább takarmány- és alomrészeket;
- levágják ollóval a koloncokat;
- leválasztják a „sárga részeket” és „fehér hulladék”-ot.

A kellően megtisztított bundákat azután nyírott felükkel kifelé, kettesével-hármasával összegöngyölik. A „haslábgypju”-t külön zsákolják. A koloncokat csak úgy sikerül értékesíteni, ha langyos vízben megáztatják, ki mossák és külön zsákolva viszik piacra.

A piacra viendő gypjunak nedvességtartalma 10—12% legyen. Már a 16—20%-os nedvességet a vevő joggal kifogásolhatja. Ugyanis a zsákba tömött, normálisnál nagyobb nedvességtartalmu gypju rövidebb-hosszabb idő alatt felmelegszik, megsárgul, barnásvörös színt vesz fel, kellemetlen szagot áraszt s ezalatt a szín mellett fényét, erősségét, simulékonyságát, rugalmasságát és nyújthatóságát is elveszti. Sőt a tulnedves és így jelentéke-

nyen felmelegedett gypju a lángralobbanás veszélyét is magában rejti.

Ha a lenyirt gypju a kelleténél nedvesebb, akkor a zsákolás előtt kellőleg ki kell szárítani. A szárítás 1—5 napot vesz igénybe az időjárás és a helyiség légjáratosága szerint.

A gypjut 220 cm. hosszúságú és 90—95 cm. szélességű zsákokba szokás csomagolni. A zsákolásnál a bundákat gondosan elosztva kell a zsákba helyezni, hogy ennek teljes üre ki legyen használva. De azért a megtiprás felesleges. Egyazon zsákban különböző gypjuféleségeket csomagolni kár; ezt a kereskedő mindig hibáztatja. Külön zsákba kerüljön az anya-, kos-, ürü-, báránygypju, külön a haslábgypju. A megtelt zsákot be kell varrni és a gypjuminőséget rá rövidített jelekkel (A, K, Ū, B, H, D) feljegyezni.

A zsákolat gypjut eladásig száraz és hűvös magtárban szokták tartani. Nedves helyiségben (igy pincében) megpenészesedik, megdohosodik, míg meleg vagy légvont helyen (padláson) tulságosan kiszárad.

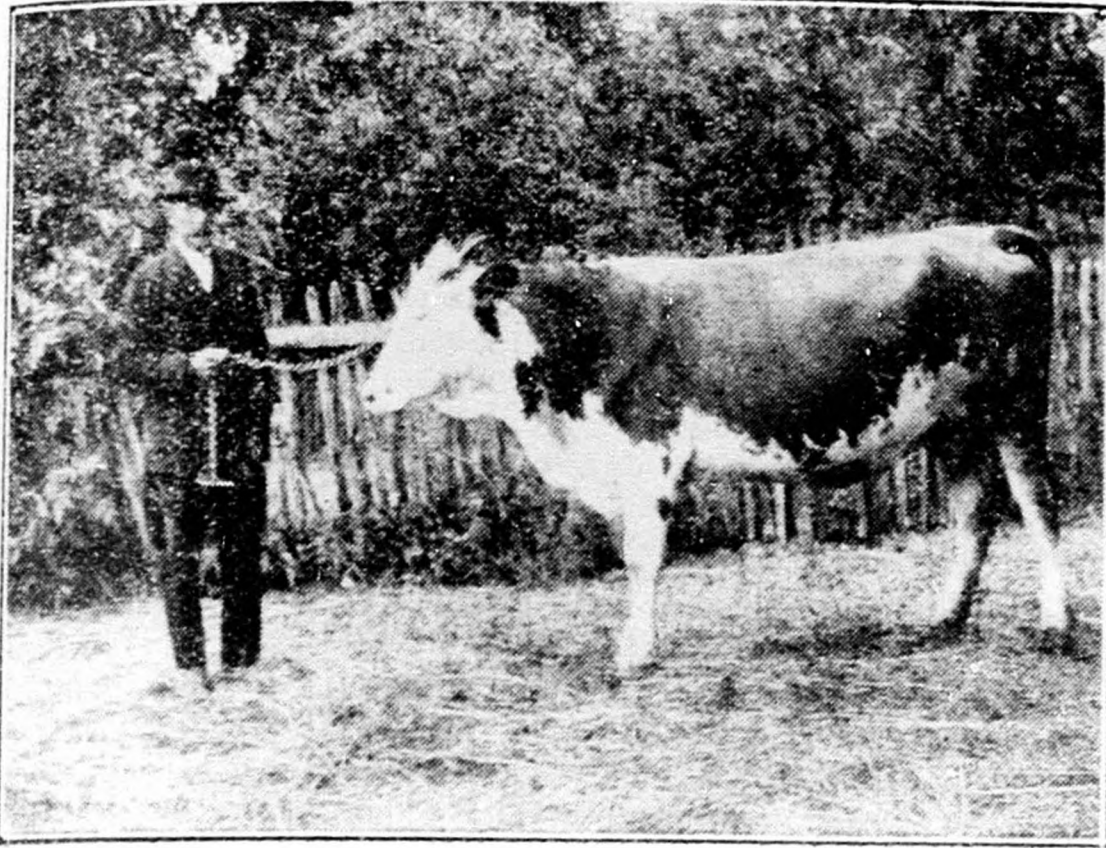
A téli gyümölcs elraktározása. Csak az ép, egészséges, kellően beérett gyümölcsöt sikerül eltartani és csak ennek eltartásával érdemes vesződni. Az ütődött, rothadásnak induló és férges gyümölcsöt szedjük ki gondosan az eltartandók közül, mert nemcsak ők romlanak el, hanem tönkreteszik a közelükbe került, egészségesen berakott gyümölcsöt is. Kellően érettnak a gyümölcs akkor tekinthető, mikor nyele könnyen letörik a fagyóról; ha csekély érintés vagy rázás következtében lehull, akkor már túlérett, ha pedig szakítás, csavarás szükséges a leszedéshez, akkor még éretlen a gyümölcs. Gyümölcsraktárnak megfelelő a száraz pince, az éléskamra vagy általában az olyan helyiség, melynek hőmérséke 2 és 8° C közt ingadozik. Melegebb környezetben gyorsabban romlik és aszalódik, hidegebben megfagy a gyümölcs. Számoljunk azzal, hogy szagos anyag (káposzta, zöldség) a gyümölcselel egyazon helyiségben nem raktározható, mert a szagot a gyümölcs mohón átveszi. A gyümölcsöt gyalult deszkákra vagy lécrácsokra helyezük olyképpen, hogy egymással ne érintkezzenek, hanem 2—3 milliméter közválassza el egymástól a szomszédokat. A gyalult deszkák azért jók ide, mert a surolással alaposabban tisztázhatók, mint a gyalulatlanok. Az egyes gyümölcsök közti hézag pedig azért fontos, mert az esetleg romló darabról a romlás a közvetlen érintkezésre biztosan átterjed. A polcok legfeljebb 80 cm. szélesek és egymás fölött 20—25 cm. távolságban helyezkedjenek, hogy a legbelső sorokban is észrevehessük, ha ott romlás indult volna meg. Ezt az ellenőrzést egész télen kéthetenként végre kell hajtani. Ha ősszel a gyümölcsraktár hőmérséklete 8° C. fölé emelkedne, éjjeli szellőztetéssel kell gondoskodni a hőmérsék csökkentéséről.

A baromfiak hizlalása. A tyukfélétet hizlalás céljából félhomályos helyiségben felállított ketrecekbe zárjuk. Legjobban bevált hizlalótakarmány nálunk a tejjel péppé gyurt árpa- és tengeri dara. A hizóba fogott állatok 8—12 nap alatt úgy feljavulnak, hogy az igényesebb piacon is jól értékesíthetők. A pulykákat ketrecekbe zárni nem jó, hanem csak szűkebb kifutóba, mert bezárva étvágyuk annyira gyengül, hogy a hizás helyett még súlyuk csökkenése állhat elő. Nekik naponta háromszor adjunk sósvízbe áztatott szemestengerit, tengeridarát, főtt burgonyát és tejes vizet. Így 3—4 hét alatt meghiznak. Kacsákat és libákat legjobb sósvízben áztatott szemes tengerivel tömni naponta kétszer. A kacsákat 2—3, a libákat 4 hétig kell tömni. A liba mája nagyobb lesz, ha sót vagy kevés borsot adunk a kukoricához. Gondoskodni kell arról, hogy a hizó állatoknak állandóan friss víz, homok és faszén álljon rendelkezésükre.

A kukorica lezászlóztása. Máskor az érés siettetése, most pedig a nagy takarmányhiány miatt gondolnak arra gazdáink, hogy a tengeriszárnak esőfölkötti részét levágják, úgy, hogy a cső fölött körülbelül 1 arasznyi szárcsonk maradjon és állataikkal feletessék. Ezt a műveletet azonban csak akkor szabad végezni, ha a tengericsövek bizonyos fejlettségi fokot elértek, tudniillik, ha a szemek már nem tejes, hanem sárga érésbe jutottak. Nem szabad ugyanis szem elől téveszteni, hogy a növények leveleik segítségével készítik a keményítőt, melyet azután a magvakban (liszt) elraktároznak. A keményítőkészítés és a keményítőnek a magvakba szállítása mindaddig folyik, míg a magvak „sárga érésbe” nem jutnak. Így érthető, hogy a tulkorai lecsónkázással a szemtermést tesszük tönkre.

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók. — csakis földbirtokra. Kötelezővénybányeg, be ebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi utólagos kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbányeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,
Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Somogyi János nagybörzsönyi kisgazda hétéves simmentáli tehene.

melyet igavonásra is használ. A tehén 1926-ban a vámosmikolai állatdíjazáson első díjat nyert, 1927-ben pedig a földművelésügyi miniszter dicséret oklevelét kapta meg. A tehén mellett tulajdonosa áll.

A lucernatermesztés fontossága. Mesterséges takarmánynövényeink közül kétségen kívül a lucerna a legértékesebb, amely nemcsak igen nagy tömeget terem, de minőségileg is a legjobb takarmányt szolgáltatja, amely főleg a növényeknek s tejtermelő állatainknak tesz igen nagy szolgálatot. Lucernáink azonban rendszerint nem adnak elég nagy hozamot, mert bár kevés munkát igényelnek, de nagyon sok gazda ezen kevés munkát sem adja meg a lucernának. Istállótrágyázott, a talajt tisztán hagvó elővetemény után, ősszel mélyen megszántott földbe kell vetni, amelyet tavasszal csak porhanyító eszközzel kell előkészíteni, nem pedig szántás által. Ne mulasszuk el a talajt foszforral bőven ellátni. Még lehetőleg jóval az első tavaszi fogasolás előtt kell a lucernának szánt földre kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot kiszórni. Később pedig minden második évben kell ezzel a műtrágyával a tél folyamán megtrágyázni. Kimondottan jó lucernaföldbe vessük a magot egymagában, védő növény nélkül s különösen nagy súlyt fektessünk az arankamentes magra és mindenestre ilyen vessünk, még abban az esetben is, ha az valamivel drágább, mint az arankától nem mentesített mag. Vagyis tehát ólomzárolatlan lucernamagot ne vessünk, mert abban mindenféle gyommag, főleg pedig aranka van igen sok s az ilyen mag vetése után lucernánk állandóan tele lesz gyommal s az aranka nagy kárt fog benne tenni. Ne sajnálja tehát a gazda a több pénzt a fehérbárcás lucernamagért, mert az ilyen mag után sokkal jobb, tartósabb lucerna-területet nyer, mintha ólomzárolatlan magot használt volna.

A borsózsizsik petéit tavasszal rakja le. Peterakásra a borsó zöld, de még fejlődésben lévő hüvelyeit választja ki. A kikelt lárvák befurakodnak az apró szemekbe. A fejlődés folyamán a lárva (kukac) a növekvő borsószemben mind nagyobb és nagyobb lyukat rág. A borsó megéréséig a szemben levő lárva bebábozódik s kifejlődik belőle a bogár. Így a learatott borsószemekben csakis kifejlődött bogarakat találunk. Azok a szemek, melyekbe a zsizsik beférközött, rendszerint hamarabb érnek meg, mint a többi. Mire a borsó hüvelye felreped, a szemek kihullanak belőle s a szemekben lévő zsizsikek abból kijöve, száraz, védett helyre vonulnak. Fák kérge alatt, falak, oszlopok repedéseiben telelnek át. Meleg, alföldi éghajlat alatt borsót ne termesszünk, mert itt korán áll be a tavasz, a zsizsik így már korán befertőzheti a termést, minthogy petéit kora tavasszal rakja. Zsizsikkel fertőzött borsót csakis szénkénegezés után vessünk. A szénkénegezés abban áll, hogy jól zárható, vastagfalú bádoghordóba a hordó 2/3 magasságig borsót töltünk. A hordóba töltött borsó tetejére — minden hl. ürtartalomra fél decilitert számítva — lapos tányérban szénkéneget helyezünk el, majd a hordót légmentesen lezárjuk. 24 óra múlva a szénkéneget a zsizsiket megöli és a borsó elvethető. Azonban a télen át megmaradt zsizsikek az így fertőtlenített hordót is bepetézik. Csakis akkor védekezhünk a zsizsiknek ellen eredményesen, ha későn vetjük a borsót, amikor a zsizsik peterakási ideje már elmúlt. Ha olyan vidéken termeljük a borsót, ahol nyáron át is számíthatunk kellő mennyiségű esőre, akkor a júniusi vetésű borsó is szépen fog fejlődni és zsizsikmentes marad.

A kötött fekete talajok trágyázása. Azok a kötött fekete földek, amelyek hazánkban rendszerint réti talajok név alatt ismeretesek, Magyarország talajai között a legjobbak. Ezekben, ha reájuk a földnek és a természeti viszonyoknak ismeretével csak kis gondot fordítunk is, hatalmas terméseket érünk el. Különösen kiváló buza-, cukorrépa- és tengeriföldek. Gazdagságuk azonban a rajtuk dolgozó gazdákat jórészt elbizakodottakká teszi. A rosszul kezelt istállótrágyából még csak kapnak ezek a földek, hol gyakrabban, hol ritkábban, műtrágyázásra azonban még csak nem is gondol a gazda. És, ha gondool is, vagy gondolt is a multban, legtöbbször szakértelem nélkül, helytelenül beállított kísérletet végzett, amelynek már eleve az a hivatása, hogy a megrögzött helytelen álláspontot eredménytelenségével megerősítse. Tagadhatatlan, hogy ezeknek a földeknek kálira csak a legritkább esetben van szükségük. Természetes humusz-készletük és az istállótrágyával adott nitrogén nitrogénhiányukat is fedezi, úgyhogy az ilyen talajok nitrogénműtrágyázásra is csak ritkán és kivételesen szorulnak. Nem így áll azonban a dolog a foszforsavat illetően. Az idejében alkalmazott, gyorsabban ható szuperfoszfátnak bámulatos hatása lesz rajtuk. Szakértelemmel beállított kísérleti parcellákon már sokszor egy-két kilométernyire meglátszik a szuperfoszfát kiváló hatása. Hiszen ez nem is csoda. Az évszázados gabona- és főként búzatermesztés a talaj természetes foszforsav készletét még ezeken a földeken is megapasztotta olyannyira, hogy a kevés és gondtalanul kezelt istállótrágya egyáltalán nem képes pótolni s ezért alacsony a termés s gyakori a megdőlés. Élénk példája ennek a szarvasi m. kir. Gazdasági Tanintézet gazdagsága, amely a község kezéről az elmúlt ősszel került a tanintézet birtokába. Itt különösen az őszi búzán a szuperfoszfát javára olyan hatalmas különbség mutatkozik, amilyenre a legkielégtebb és legsoványabb talajokon is alig számíthatunk.

Hogyan kapunk jó rozstermést? A rozs a homok és tőzeg-talajok fő kalászos növénye. A rozst csak igénytelensége miatt termelik a gyengébb talajokon, de nem kell azt gondolni, hogy a jobb talajokat nem hálálja meg. Így például búzatalajon is érdemes termelni, mert terméshozama itt nem olyan ingadozó, mint a búzáé; nem dől olyan hamar meg; jobban ellentáll a jól megy a rozs, csak a hideg, nedves agyagtalajokon nem rozsdának, mint a buza. Középkötött talajokon, sőt agyagon is diszlik. Legjobb előveteményei a rozsnak a pillangósvirágú takarmánynövények és a hüvelyesek: lucerna, baltacim, biborhere, csillagfürt, borsó, korán érő bab, továbbá a dohány is. Gyenge homokon a rozs önmaga után is szép eredménnyel termelhető, különösen akkor, ha nem sajnáljuk alája az istállótrágyát. Korai burgonya után is jó rozstermést remélhetünk. Késői burgonya után azonban sohasem vessünk rozst! A rozs ugyanis üllepedett talajt kíván; a laza, üreges talajon nem lehet rozstot termeszteni. A későn lekerülő burgonya után azonban a talaj lazán marad vissza s ezért rozstermelésre nem alkalmas. Lehet ugyan a talaj lazaságát hengerezéssel, tömörítéssel megszüntetni, de ezzel nem érdemes vesződni. Ossa be a gazda a vetéscserejét úgy, hogy rozstot korai burgonya után ne kelljen vetnie. Minthogy a rozs üllepedett talajt kíván, bármilyen volt is az előveteménye, a vetéscsere után mintegy két hét múlva vessük csak el. A rozs nagyon meghálálja az istállótrágyát. Ez azonban ne legyen szalmás, mert a talaj általa üregessé válik, ha ez megelőzőleg nem is lett volna üreges. Homoktalajon a zöldtrágyázás biztosít kielégítő rozstermést, ha vele kapcsolatosan műtrágyát is adunk. Holdanként 100—200 kilogramm szuperfoszfát vagy 150—250 kg. Thomas-salak, vagy 75—100 kg. 40 százalékos kálisó a legjobb kiegészítője a zöldtrágyának. Vetéséről azt kell tudnunk, hogy minél korábban vetjük, annál jobb termést várhatunk tőle. A rozstot tehát szeptemberben kell elvetni, hogy az még a tél beállta előtt megbokrosodjék. Kat. holdanként 80—100 kilogrammot vessünk belőle.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar,

rendeljen eredeti

hatvani nemesített búza- és roz-

vetőmagot

Hatvani Növénynemesítő rt.-nál, Hatvan.

!!Kérjen képes árjegyzéket!!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A miskolci tenyészkosvásár.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara juhtenyésztési alosztálya augusztus hó 26-án tenyészkoskiállítást és vásárt rendezett Miskolcon, ami úgy a felhajtás, mint az érdeklődés tekintetében sikerrel zárult. A vásárt a résztvevő 18 országos nevű tenyésztő által felhajtott 255 darab tenyészkos szakszerű bírálata előzte meg, amit Schandl József közgazdasági egyetemi tanár elnökletével Wittner Kálmán kir. gazd. felügyelő, Kemtner Ernő ker. tiszttartó és Jónap Lajos dr. földbirtokos végeztek és amelynek eredményeképpen a tenyészteteket I., II. díjjal, elismerő oklevéllel, illetve a versenyen kívül induló egri káptalan nagyszögi törzsjuhászatát díszoklevéllel tüntette ki a bírálóbizottság. A résztvevő nagyszámu tenyésztő jelenlétében, akik között ott volt: Borbély-Maczkó Emil országgyűlési képviselő, Bónis Aladár alispán, Rácz Lajos, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselő, Jankovich Lőrinc m. kir. jószágfőigazgató stb., Bottlik József, a kamara elnöke, nyitotta meg a kiállítást, beszédében a kiállítás és vásár jelentőségét méltatva. Majd Schandl József tanulságos előadásában ismertette a juhtenyésztés fontosságát és a tenyészkosok célszerű alkalmazásának nagy jelentőségét, kiemelve előadásában azt a nagy szerepet, amire juhtenyésztésünk kiviteli mérlegünk kedvezőbbé tétele tekintetében hivatva van. Ezek után kezdetét vette a vásár, melynek sikerét legjobban az mutatja, hogy a felhajtott anyag 50 százaléka cserélt gazdát és ezenfelül, mivel sok tenyésztő már a vásár elején eladta a felhozott kosait, különösen nagy számban vettek fel kosmegrendeléseket hazulról leendő szállításra. Egy kos átlagára 145 pengő volt, a legdrágább kosért 240 pengőt fizettek.

Kedvezményes, korán etethető takarmánymagot oszt ki a földmivelésügyi miniszter.

A földmivelésügyi minisztérium értesítette a mezőgazdasági kamarákat (Győr, Kaposvár, Miskolc, Debrecen, Kecskemét), hogy kiskosok részére kedvezményes áron szőszösbükköny, biberherre, őszi takarmányborsó vetőmagot ad, illetve a nettó vételárnál harminc százalékkal olcsóbban oszt ki a kiskosok között. A szállítási költséget a megrendelők tartoznak fizetni. A kedvezményes vételárat és nagyobb vételeknél a zsákok árát utánvételezik. A kamarák a rendelkezésükre álló kedvezményes vetőmagot a jelentkezés sorrendjében osztják ki, ezért ajánlatos mielőbb bejelenteni az igényt. A földmivelésügyi minisztérium akciója igen nagyjelentőségű s újabb bizonyítéka Mayer János földmivelésügyi miniszter körültekintő, gondos politikájának, aki idejében igyekszik segítségére sietni a gazdaközönségnek, amely az aszály következtében várható takarmányhiány miatt nem fogja tudni állatait takarmányozni. A miniszter gondoskodása nagymértékben enyhíti az állattartás gondjait.

A Kiskúndorozsma-Göbolyjárasi Gazdakör népiünnepélyének résztvevői.

X-gal jelölt: Peták János elnök. A pompásan sikerült ünnepség június hó 29-én, Péter Pál-napján zajlott le.

(Illés Vendel felvétele.)

Mozgalom a terménykereskedelem vasárnapi engedélyezése érdekében.

Ismeretes, hogy a munkaszüneti rendelkezések értelmében vasárnapokon délelőtt 10 órán túl mindennemű üzleti forgalom szünetel. Szünetel ennél fogva a terménykereskedelem is, amelynek pedig tudvalevően vidéki helyeken éppen vasárnapokon legnagyobb a forgalma, mert ezen a napon jön be földjeiről a gazdaközönség és a munkás. Rendszerint a vasárnapokon tartott hetipiacokra szokták behozni buzájukat és más gabonaműveket eladás céljából. Az érdekelt körök most mozgalmat indítottak, mely azt célozza, hogy a kereskedelmi kormány legalább a gabonakampány idejére engedje meg a vasárnapi gabonauzlet lebonyolítását a déli órákig. Az érdekelt memorandumukat már át is nyújtották a kereskedelmi miniszternek.

Vasár- és ünnepnapokon is kedvezményes áron utazhatnak a mezőgazdasági munkások.

A kereskedelemügyi miniszter utasította a MÁV igazgatóságát, hogy a csoportosan utazó hivatásos mezőgazdasági és szőlőmunkások részére engedélyezett 50 százalékos menetkedvezményt abban a esetben is akadálytalanul bocsássa rendelkezésre, amikor a szóbanlevő munkások a vasár- és ünnepnapokon beálló munkaszüneteltetés okából eredeti lakóhelyükre haza és onnan ismét a munkahelyre utaznak.

A szőlősgazdák átadták memorandumukat a földmivelésügyi kormánynak.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmányja, mint ismeretes, memorandumot dolgozott ki a szőlősgazdák helyzetének javítása érdekében. A memorandumot Kosinszky Viktor elnök és Baross dr. igazgató nyújtották át Prónay György báró földm. minisztériumi államtitkárnak. Előadták, hogy nagyobb bortermés esetén a szőlősgazdákat az a veszély fenyegeti, hogy boraikat termelési áron alul lesznek kénytelenek eladni. Az államtitkár a megjelenteket támogatásáról biztosította.

Októberben országos kongresszust rendez a „Hangya”.

A béke nyugodt éveiben gyakran jöttek össze a vidéki szövetkezetek vezetői a központok vezetőivel, hogy kongresszusok keretében vitassák meg az agrárszövetkezeti mozgalom időszerű kérdéseit. Sajnos, az utóbbi évek nem voltak alkalmasak ilyen találkozók megtartására, bár úgy a központok, mint a vidéki szövetkezetek érezték ennek hiányát és hátrányát. Ma már megvannak a lehetőségei annak, hogy az agrárszövetkezeti mozgalom irányadó tényezői — a központi és vidéki szövetkezeti vezetők — összejöjjenek, kongresszust tartsanak s megbeszéljék azokat a teendőket, amelyeknek végrehajtásától függ a szövetkezetek további fejlődése. Elsőnek a Hangya-központ rendezi meg országos kongresszusát október hónapban. A kongresszus iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik s az előjelek szerint méltó keretek között fog megnyilatkozni az agrárszövetkezeti tábor egysége, összetartása és arra való törekvése, hogy a mozgalomnak új lendületet adjon. A legégetőbb kérdés, amit meg kell tárgyalni: az üzletrészfeljegyzési mozgalom megindítása.

Apponyi Albert nyújtott első segélyt egy megsérült kerékpárosnak. Gyöngyösapátiban, nem messze az Apponyi-kastélytól két kerékpáros összeütközött s közülök az egyik, Kuti Jenő pincemester, súlyosabb természetű sérüléseket szenvedett. A sebesültet Apponyi Albert gróf felesége vette gondozás alá, aki, mint vöröskeresztes hölgy, jártas az első segélynyújtásban. Maga Apponyi Albert gróf ugyancsak odasietett a szerencsétlenség helyére és segédkezett feleségének az első segélynyújtásban. Az ősz államférfiu maga telefonált a szombathelyi mentőkért, akik a sebesültet beszállították a szombathelyi kórházba.

Czeplédy Sándor győri lelkészt ünnepélyesen bucsuztatták. A győri református egyházközség nyolc éven át volt kiváló lelképásztora Czeplédy Sándor dr., akit Ceglédre hívtak meg lelkésznek, vasárnap délelőtt istentisztelet és közgyűlés keretében bucsuzott el hivatól és Győr város közönségétől. Ünnepi beszédet Rortetter János mondott.

Már heti öt pengős részletekben vásárolhat varrógépet és kerékpárt. Kérjen árjegyzéket.

ALBRECHT TESTVÉREK, kerékpártók, varrógép, kerékpár és sportcikk nagykereskedése. Budapest, VIII., Német-utca 32. Rákóczi-tér sarok. Telefon: József 360-94. Nagy javítóműhely.

Oh, Istenem. . .

Oh, Istenem,
A buza ott is megért a Végen
S a pacsirta dalol ott is az égen. . .

Oh, Istenem,
Az erdő ott is hűvös árnyat ad
S a holdfény ott is ébreszt vágyakat. . .

Oh, Istenem,
Ki fog aratni kalászos Végen?
És ki mereng el a messzi égen?

Oh, Istenem,
Kinek ad enyhet ottan az erdő?
Jaj, kit vigasztal ezüstös felhő?

Add, Istenem:
Magyar viduljon ott az ézeken,
Magyar arasson messzi Végeken. . .

TURCHÁNYI ISTVÁN.

A református lelkészek ötnapos gyűlést rendeztek Hódmezővásárhelyen. A református lelkészek ötnapos konferenciát rendeztek Hódmezővásárhelyen. A bevezető istentiszteletet Ferenczy Károly nyiregyházi lelkész tartotta. Juhász László gömörtornai esperes a megszállott területek lelkészeihez intézett szöveget. A konferenciát elnökövé Csikély Sándor egyetemi tanárt választották. Révész Imre dr. egyházkerületi főjegyző „A reformátusok viszonya a katolikusokhoz” címen előadást tartott. Görömbei Péter nagykállói lelkész a sajtóról beszélt. Marton János sárospataki akadémiai tanár a legújabb pápai bullával kapcsolatban a keresztényegységről, Vasady Béla dr. pápai tanár pedig a bulla tartalmából értekezett. Megállapították, hogy a protestáns egységmozgalom világszerte növekedőben van és kimondták, hogy minden év egyik vasárnapján az Igehirdetés a keresztény egység gondolata körül forogjon. A gyűlésen még számos egyházi kérdéstről tanácskoztak.

Rothermere babérkoszorúja az országzászlótartón. A Szabadság-téri országzászlótartó felavatása után — mint ismeretes — Urmánczy Nándor vezetésével nagyobb küldöttség vitte el Rothermere lordnak a zászlótartó kicsinyített mását. A küldöttség a múlt szombaton este érkezett vissza Budapestre és magával hozta azt a nemzetiszinszalagos babérkoszorút, amelyet a nemes lord küldött az emlékmű talapzatára. A küldöttség a Rothermere lord által rendelkezésre bocsátott hatalmas autón tette meg az utat Londontól Budapestig a Szabadság-térre, ahová a fellobogózott autó este hét órakor érkezett meg. A fogadóbizottság üdvözlő szavaival a hazaérkezett küldöttség nevében Hosszay Gusztáv tolmácsolta Rothermere lord kitarására buzdító üzenetét, majd Rákosi Jenő tette le a lord koszorúját a zászlótartó talapzatára.

A nagyérdemű gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Szontágh Pál rézárkereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.), Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel száz év óta fennáll és általánosságban a legjobb hírnévnek örvend, a legjobb minőségű pálinkafőzőkészülékek, permetezők, rézgálic, raffia és kénporok, rézkénpor, mindennemű borászati cikkek, továbbá mosó- és lekvárfőzőüstök, vörösrézedények, háztartási cikkek, valamint vörös- és sárgarézlemezek, huzalok, rudak, csövek, különösen rádióhuzalok, nagyban és klesinyben állandóan kaphatók. Rézárkereskedés szerint is készülnek.

Tizenkét családot tett hajléktalanná a hosszulázi tüzvész. A széphalomi Kazinczy-mauzoleumtól mintegy háromszáz lépésre, a Széphalommal egybeépített Hosszuláz községben eddig még ki nem derített okból, súlyos károkat okozó tüzvész támadt, amely a kis falu tizenkét családját hajléktalanná tette és megfosztotta minden ingóságától, egész évi gazdálkodásának minden eredményétől.

Hatcentiméteres szálkát operáltak ki a torkából. Az innsbrucki állami kórházban érdekes operációt hajtottak végre Ellen Florence ismert amerikai énekesnőn. Az énekesnő halevés közben szálkát nyelt, amely gégejében megakadt. A kórházban Herzog professzor hajtotta végre az operációt. A professzor hatcentiméteres szálkát vett ki a művésznő torkából, anélkül, hogy a hangszálakat megsértette volna.

Lajkó Antal csendőr,

A Kiskundorozsma-göbolyjárasi műkedvelők lelkes vezetője és a népiünnepély kitűnő rendezője.

(Illés Vendel felvétele.)

Elégett a tápéi gyékénytermés. A Szeged melletti Sándorfalva községben, amely a nagykiterjedésű Pallavicini-uradalomhoz tartozik, borzalmas tüzkatasztrófa pusztított az elmúlt héten. A községhez tartozó Dóczy-major nád- és gyékénytermelő rétje, mintegy hatvan holdnyi területen, délben tizenkét órakor kigyulladt és este kilenc óráig egyfolytában égett. A tüzvész óriási kárt okozott és a Pallavicini-uradalom főintézőjének kijelentése szerint a kárt még megközelítőleg sem lehet megállapítani. A tüzvész annál katasztrófásabb, mert az egész gyékény- és nádtermés elpusztult, már pedig ez adott kenyeret a Szeged melletti Tápé község lakosságának, amely télen ebből fonta a híres tápéi gyékénycsatnyókat és kosarakat. Az idén az egész környékbeli lakosság meg van fosztva ennek lehetőségétől.

Halálosvégű autószerencsétlenség a solymári országúton. Piliscsaba és Solymár között halálosvégű gépkocsiszerencsétlenség történt. Ladányi László főszolgabíró, lovag Ybl Miklós műépítész és felesége, valamint Hajaba Margit urilány kizuhantak a gépkocsiból, melyet Puskás Imre vezetett. Hajaba Margit a helyszínen meghalt. A többiek súlyosan megsebesültek s közülök Ybl Miklós a budapesti Új Szentjános-kórházban kiszervekedett.

Szeptemberben motorkezelői tanfolyam nyílik meg. A M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet motorkezelői tanfolyamot rendez, amelyen a jelentkezőket elméletileg és gyakorlatilag képezi ki a kisipari és mezőgazdasági motorok, autók, traktorok s más géperejű járművek kezelésére. A tanfolyam hat hétig tart. A tandíj husz pengő. Beiratkozni lehet az intézet irodájában, Budapest, VIII., József-körút 6. A tanfolyam szeptember hó 17-én kezdődik.

Bécsbe érkezett a világszerte ismert ultra induló konfliktus. Polgár Sámuel budapesti konfliktuskocsis, aki augusztus 22-én 5000 kilométeres európai körútra indult egylovas bérkocsijával, a Semmeringer-Strassen Bécsbe érkezett. A budapesti konfliktus végigvonult az egész városon. A felvirágozott bérkocsi mindenütt nagy feltűnést keltett, így főleg a belvárosban, ahol nagy embertömeg közepette tartotta bevonulását. Délben Polgár Sámuel a Hotel Metropol vendége volt.

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR**

Kitűnő gyártmányu

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhető

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: Aut. 866-29.

Fohász a magyar feltámadásért.

A Kárpátok azt zúgják a viharban,
Azt csobogja a Tisza, Szamos, Unna,
Azt susogja a Bánság dús kalásza:
Dereng rabtságunk hajnalpirkadása...
— Mi rab magyarok, még feltámadunk!

Hiába tépték testünk öt darabra,
Tudatlan, pártos, lelketlen bírák...
Az ezeréves csokkok összeforrnak,
S ahol most durva bocskorok tipornak,
Kihajt egykor, egy szép Magyar-virág!...

Isten! Ki árva, szegény nemzetünket
Megóvtad, védted egy évezreden,
Adj hitet, erőt, minden férfikarnak,
Engedd, a csonka, megtépett magyarnak,
Hogy újra egy, dicső és nagy legyen!...

fogarasi TAMÁSSY ANDOR.
(Taksony.)

Felavatták a gyógyíthatatlan gyermekek otthonát. Régi hiánya volt az állami gyermekvédelemnek, hogy nem állott rendelkezésre olyan intézet, mely a gyógyíthatatlan, súlyos testi fogyatkozásban szenvedő vagy teljesen képezhetetlen idióta gyermekek befogadására s gondozására szolgált volna. *Pettkó-Szandtner* Aladár népjóléti helyettes államtitkárnak, a gyermekvédelmi ügyosztály főnökének kezdeményezésére az *Isteni Üdvözítő Leányai* vállalkoztak arra, hogy ilyen ápoló-otthont létesítsenek. Részint saját erőforrásaikból, részint *Vass József* dr. népjóléti miniszter megértő támogatásával *Buda-tétényben* megfelelő kertes házat vásároltak, mintaszerűen berendezték és szerződés alapján a népjóléti minisztérium szolgálatába állították. A nemes célt szolgáló intézményt fényes papi segédlettel *Shvoy* Lajos székesfehérvári megyéspüspök szentelte fel és adta át rendeltetésének. Az ünnepségen a népjóléti minisztert *Pettkó-Szandtner* Aladár h. államtitkár képviselte.

Tűz Osztopánban. Augusztus hó 26-án éjjel három óra tájban félrevert harangok zugása riasztotta fel a község lakosságát. Ugyanis eddig ismeretlen okból kigyulladt *Horváth-Maskó* István háza, a háztól pedig a sertésöl borult lángokba. A lakosság és a kivonult tűzoltók azon voltak, hogy a tűz tovaterjedését megakadályozzák, de a nagy erőfeszítés ellenére leégett a szomszéd, *Szován* József háza is. A kár nagy, szerencsére azonban biztosítás útján megtérül.

Zola művei. Lapunk mult heti számában bizonyára feltűnést keltett az a hirdetés, hogy a világhírű francia regényíró, *Zola Emil* művei ingyen kerülnek a nagyközönség kezébe, ami nemesak a magyar könyvpiacra, de az egész világon a szenzáció erejével hatott. Az élet nagy regényírójának hatalmas, izgalmas műveit, mint a hozzánk érkező rendelések bizonyítják, *mindenki sietve igyekszik megszerezni*, hogy könyvtárában méltó polcra helyezze. Aki tehát ingyen, a hirdetésben megjelölt módon akar *Zola* műveihez jutni, *vágja ki a lapunkban megjelent szelvényt* és küldje be *Zola* műveinek kiadójához, a *Gutenberg Vállalathoz*, (Budapest, IV., Váci-utca tizenhét), ahol a harminkét kötetre tervezett első ciklus nemsokára megkezdí diadalmas útját a nagyközönséghez.

Macska helyett a lányát lőtte le. *Pálmonostor* községben *Petkov* György majorjából kóbor macskák elhordták a csirkéket. A birtokos vadászni kezdett a tolvaj macskákra. A napokban is észrevette, hogy egy kandur éppen egy csirkéjét viszi, ezért tehát fegyvert ragadott és a macskára lőtt. Borzalmas kiáltás hallatszott a lövés után. Ugyanis a birtokos leánya egy bokor mögött ült, amely előtt a macska elszaladt s a golyók a leányt érték. A kislányt súlyos sebével a szegedi kórházba szállították.

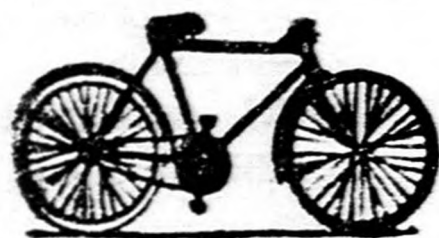
A „Szövetkezeti Szemle“ augusztus havi rendkívül gazdag és változatos tartalmu számának vezető cikkét *Balogh Elemér* felsőházi tag, a Hangya vezérigazgatója írta. A lap továbbá *Mayer* Károly földmívelésügyi államtitkár; *Surányi* Miklós a neves író. *Gesztely Nagy* László dr., *Wanke* Gusztáv, *Borbás* Gáspár dr., *Tolnay* Pál és *Német* József miniszteri tanácsosok, *Röck* Béla min. osztálytanácsos, *Siegescu* Miklós dr., *Hérey* László dr. egyet. tanársegéd, *Szilágyi* László stb. érdekes cikkein és nyilatkozatain kívül beszámol a Hangya nagy külföldi dollárkölesönkötvény-tranzakciójáról, s a külföldi, valamint a belföldi szövetkezeti élet minden számottevő eseményéről. A lap „Szövetkezeti jog és adózás“ cím alatt új rovattal is bővült, amelynek vezetését *Borbás* Gáspár dr. ügyv. igazgató, szövetkezeti jogtanácsos vállalta. A kitűnő havi folyóiratot *Pártos* Szilárd dr. szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Gizella-u. 47. Előfizetési ára egész évre 12 P.

Harcoló csatahajó, amelyen egy ember sincs. Érdekes kísérletet hajtottak végre a Keleti tengeren, ahol a napokban tette meg első próbaujtját a *Fehringen* nevű távolból irányítható páncéloshajó. A hajón rádióvevőállomás van, amely egy kísérőhajó adóállomásától veszi fel a drótnélküli utasításokat, amelyeket emberi kéz segítségével nélkül továbbít a gépekhez. A páncéloshajót a „Blitz“ csatahajóról irányították, ahonnan seregestől adták le a parancsokat. A „Fehringen“ mindent átvett és pontosan abban az irányban mozgott, ahogy a „Blitz“ parancsnoka akarta. Egy kísérőhajó követte, amely az újságírókat, fényképeszeket és mozi-operatőröket vitte. A gyakorlat végén a „Blitz“ kapitánya úgy irányította a hajót, hogy faroljon a kísérőhajó mellé. Ez az utolsó kísérlet majdnem szerencsétlenséggel végződött. A „Blitz“ kapitánya ugyanis kissé eltévesztette a fordulat szögét és a „Fehringen“ teljes gözzel a kísérőhajó felé tartott. Szerencsére néhány méternyire a kísérőhajó farától sikerült a hajót megállítani. A különös kísérlet mindenkiben, aki látta a gyakorlat lefolyását, azt a benyomást keltette, hogy a távolból irányítható csatahajó a haditengerészet új korszakának bevezetője.

Három ember meghalt lépfenében. Hevesmegye pétervásári járásban egyre nagyobb arányokat ölt a lépfene. Eddig lépfenében 240 szarvasmarha és 4 ló pusztult el. Áldozatul követelt azonban a lépfene három emberéletet is, akik közül az egyik dögre szállt légy csipésétől, a másik kettő pedig lépfenében elhullt állat nyuzása közben kapott halálos fertőzést. A földmívelésügyi minisztérium minden intézkedést megtett a környék lépfenétől való megszabadítására és repülőbiztonságot küldött ki, amelynek kötelessége lesz a lépfene fertőzéseket kivizsgálni, az óvintézkedéseket megtenni és szükség esetén gyógyszerrel és injekciókkal is rendelkezésre állni.

Gyermekrabló adománykéregető. Gyöngyös környékén az utóbbi időben a községeket egy huszonkétéves *Lengyel* Ibolya nevű leány járja be és arravaló hivatkozással, hogy előkelő közfunkcionáriusoknak rokona, mindenütt könyöradományokat gyűjt. Az ellenőrző hatóságoknak feltűnt a leány adománygyűjtő körútja, vizsgálatot indított az ügyben és kiderült, hogy a leány nemesak adományokkal szélhámoskodik, hanem fiatalokru gyermekeket, nevezetesen leányokat csal el otthonról és többnap, sőt heti káborklás után valamely elhagyott részben ott hagyja. Így legutóbb *Nagykálló* községben egy kis leányt találtak, aki azt mondotta, hogy a somogy megyei *Kutas* községbe való, ahonnan még júliusban csalta el egy szép néni. Minthogy a gyermek által adott személyleírás nagyban megegyezik azzal a személyleírással, amelyet azok, akik *Lengyel* Ibolyával találkoztak, róla adnak, Heves vármegye alispánja elrendelte a leány kézrekerítését és körözölevelet adott ki ellene.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási a sikere. *Friedler* Antal ipari vegyésznek *Gamma* elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy *Jugoszlávia*, *Albánia*, *Románia* és *Csehszlovákia* területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitűnően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbáüvegek is forgalomba kerültek. *Friedler* Antal forgalomba hozta legújabb készítményét, a *Gamma* hajszappant, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű *The Whitworth* kerékpárok kiegészítőre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 augusztus hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

A mohácsi esata emlékére táblát állítottak Budapesten. A mohácsi esata emlékére mindazok a városok, amelyekben keresztülvezetett II. Lajos király utja, emléktáblát állítanak fel. A főváros tanácsa már elkészítette az emlékművet s azt az Erzsébet-híd mellett, a Gellért-hegynék a Dunára néző oldalán, a lépcső falába illesztették be. A tábla II. Lajos királyunk Budáról 1526 július 20-án történt elindulását, a mohácsi vész szomorú emlékű napját, Budának a törököktől való elfoglalását és visszafoglalását örökíti meg. Az emléktáblát a napokban leplezték le. Schuller főjegyző megnyitó szavai után Némethy Béla tanácsnok a polgármester nevében átvette az emléktáblát.

A hódmezővásárhelyi tanyák ünnepe. A hódmezővásárhelyi tanyavilág legnagyobb kulturegyesülete, a Külsőerzsébetvárosi Olvasókör most ünnepelte fennállásának huszonöt éves jubileumát. Az ünnepségen diszközgyűlés keretében leleplezték Mayer János földművelésügyi miniszter arcképét. Lázár Dezső mondott beszédet, amelyben Balogh György tanító érdemeit is melegen méltatta. Losonczy Endre dr. főjegyző és Szabó Lajos kamarai osztályvezető mondtak még felemelő beszédeket.

Háromezerpengős államsegélyt kapott a gyulagyürkehelyi népház. Négy esztendővel ezelőtt Gyulagyürkehely községben megalapították a „Gyulagyürkehelyi Földművelők Olvasókörét”. Rácz Péter kigazda háromszázötlettel ajándékozott a körnek, amelyre a tagok adakozásából és a földművelésügyi miniszter nyolcszázpengős államsegélyéből házat építettek. A népház kicsinek bizonyult az előadások tartására s ezért ismét a miniszterhez fordultak, hogy építhessenek. Mayer János földművelésügyi miniszter háromezer pengős államsegélyt utalt ki a népház kibővítésére.

Akiknek a szív működése gyenge, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a **Ferenc József** vizsúlyos billentvühibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemsen hat. Kapható gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben.

Eladta a lefoglalt lovat, — tizenöt napra ítelték. Tiringer József sárbogárdi kisbirtokosnak adótartozás fejében lefoglalták a lovát. A gazda, mert lova lesántult, azt eladta s a pénzt elköltötte. A bíróság Tiringer Józsefet háromhónapi fogházra ítélte, de a tábla a büntetést tizenöt napra szállította le.

Aki dinamittal kuglizott. A németországi bockwitzi bányatelepen különös módon akarta megtéríteni barátait egy Lukács nevű tárnamester. Lukács egész este kuglizott barátaival a bányatelep vendéglőjében s közben állandóan ivott is, úgy, hogy estefelé már meglehetősen ittas állapotban volt. Lukács egyszerre csak eltűnt, majd néhány perc múlva visszajött és felszólította barátait, hogy jöjjenek kuglizni. Alig repült el az első kugligolyó, hatalmas dörrenés rázkódtatta meg a levegőt. A környékbeli lakóházak ablakai betörték, sőt egyes ablakokat kerettestől tépett ki a légnyomás. Hamarosan kiderült, hogy a tárnamester tréfából dinamittoltényt helyezett el a tekepályán, amelyet a kugligolyó természetesen azonnal fölrobbantott. Midőn a környékbeli házak lakosai, akiket álmukból riasztott fel a robbanás, megtudták, hogy ki volt az oka a pániknak, annyira megdühödtek, hogy véresre verték a tárnamestert, akit életveszélyes állapotban kórházba kellett szállítani.

A főváros a drágaság ellen.

Vajna Ede fővárosi tanácsnok, a közlekedési ügyosztály vezetője, elhatározta, hogy az egyre jobban elhatalmasodó élelmiszerdrágaság kérdésének megbeszélésére értekezletre hívja meg a különböző érdekeltségeket. Az első ilyen megbeszélés augusztus hó 27-én zajlott le. Az értekezleten, amely ez alkalommal a zsirdrágasággal foglalkozott, a gazda-, illetve a termelőérdekeltség, a sertéskereskedők, a nagyvágók és a hentesiparosok képviseltették magukat. Vajna tanácsnok ismertette a kérdést s azokat a lehetőségeket, amelyekkel a zsirdrágaságot enyhíteni lehetne. A megoldási lehetőségek során megemlítette a vámentes hizlalo kukorica és a vámentes külföldi zsir behozatalának gondolatát. Az értekezlet megállapította, hogy a zsir ára az utolsó két hónapban kétszertelenül emelkedett. Kettő pengőről kettő pengő hetvenre ugrott fel kilogrammonként a zsir ára. Megállapították azonban azt is, hogy a drágulás az egész országban általános, sőt külföldön is, ami a rossz tengeri-termeskeltetés következménye. Az érdekeltségek mindazonáltal nem helyeselnék az amerikai tengeri vámentes behozatalát, mert azt tartják, hogy egyrészt ez a kukorica nem lenne olcsóbb, másrészt kevésbé alkalmas hizlalo céljára. Nem helyeslik az érdekeltségek a vámentes külföldi zsirbehozatalát sem, mert erről is az a véleményük, hogy nem olcsóbb, mint a hazai viszont silányabb minőségű.

Az érdekeltségek azt tartanák kívánatosnak, hogy az állam tiltsa meg az állattakarmány kivételét, továbbá gondoskodjék a kormány a korpá, a melasz és a répaszelet megokolatlanul túl magas árának leszállításáról. Szükségesnek tartják továbbá, hogy a hizlalo gazdák részére a kincstár olcsó hitelt nyújtson, egy másik ajánlatuk pedig az, hogy népszerűsítsék, főleg a szegényebb lakosság között, zsir helyett az étkezési olaj használatát, ami lényegesen olcsóbb. Végül nem elleneznék az érdekeltségek, ha a főváros a szegény lakosság részére beszerzési áron alul olcsó zsirt hozna forgalomba.

A zsirdrágasággal foglalkozó értekezlet után másnap a száraz bab, a káposzta és a burgonya rendkívüli megrágulásának kérdése került szóba. Az értekezlet megállapította, hogy ha a belföldi burgonyatermes nem lenne elegendő, illetve ha a termelői árak nem lennének arányban a terméseredménnyel, megokoltnak és szükségesnek tartanák külföldi burgonya behozatalát. Ennek a lebonyolításához a nagykereskedők a főváros nagyobbarányu támogatását kívánják.

A káposzta és a száraz bab drágulásáról szólva, az értekezlet arra az álláspontra helyezkedett, hogy a téli káposzta áraitra vonatkozóan még nem lehet véleményt mondani, mert a terméseredmény még bizonytalan és csak a jövő hónap végén alakul ki. Remény van arra, hogyha elég eső lesz, akkor a káposztatermes bőségesen kielégíti a szükségleteket.

Megállapította az értekezlet azt is, hogy a száraz bab tényleg kétszer olyan drága az idén, mint tavaly volt. A nagykereskedői ár a múlt évben métermázsánként 24 pengő volt, ezzel szemben most 48—50 pengő. Az eljárás itt az volna, mint a burgonyánál. Tudniillik, ha a termés nem lesz kielégítő és az árak túlmagasak lesznek, külföldi behozatal válik szükségessé és ebben az esetben fel fogják kérni a kormányt, hogy vámkedvezmény nyújtásával könnyítse meg a behozatalát.

Az értekezlet végeredményben azt állapította meg, hogy nem drágításról, hanem drágulásról van szó, éppen ezért a kérdést ebből a szempontból kell kezelni.

lálta fel. A szikratávirót az olasz Marconi készítette és abból folytonos tökéletesítés révén jutottak el a mai rádióhoz.

Kérdés: *Elvált feleségem vagyoni ügyeinek rendezése alkalmával feleségem nemcsak közszerzeményét, hanem saját különvagyonomat is a maga részére követeli. Nerezetesen 30 darab gyümölcsfát követel, amelyet én ültettem földemben és a faesemélyekhez szükséges pénzt atyámtól kaptam. Jogos-e ez a követelése vagy nem? (N. I. Hajdunánás.)* — **Felelet:** Az előadottakból az tűnik ki, hogy a gyümölcsfák az Ön különvagyont képezik és ennél fogva azokra felesége jogot nem támaszthat. Igaz ugyan, hogy közszerzemény alatt nemcsak az értetik, amit a házasságkötésük alatt szereztek, hanem közszerzemény a különvagyon növekedése vagy hozadéka is. De mivel a gyümölcsfák vételéhez a pénzt az Ön atyja adta és ekként a gyümölcsfák nem az ingatlan hasznáiból lettek vásárolva, azokat közszerzeménynek tekinteni nem lehet.

Kérdés: *Anyám 1925-ben meghalt és ingatlanát én és három testvérem örököltük. Atyám azonban ingatlanomat beleegyezésem nélkül használja és jóllehet 1926-ban megnősültem és ingatlanomra házat építettem, az ingatlan nem adja szabad rendelkezésem alá, hanem azt mondja, hogy várjak addig, míg legkisebb testvérem, aki most hat éves, nagykorú lesz. Van-e ehhez joga? (P. J. Mezőkövesd.)* — **Felelet:** A tulajdonjog kizárólagosságának elvénél fogva az Ön tulajdonát képező ingatlan használatából mindenkit kizárhat. Atyja követelését tehát jogosnak tekinteni nem lehet.

Kérdés: *Egy esztendőig póstán voltam alkalmazásban, ahol a telefont és távirót kezeltem, vizsgát nem tettem, elmehetek-e más postahivatalhoz távirót és telefont kezelni? (H. J. Osztopán.)* — **Felelet:** Ha gyakorlata megvan és a postahivatal a kezelővizsga nélkül is alkalmazza, úgy mehet.

Kérdés: *Menyit ér az 1922. év novemberében takarékbba tett 10.000 korona, ha 7%-os kamattal mellet és fél évenként tőkésítve kamatozott? (D. K., Konyár.)* — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy a törvény a takarékbetétet nem valorizálta, így csak a papírkorona átszámított fillérértékét, tehát a kamatokkal együtt nyolcvan és egynehány fillért ér a betétje.

Kérdés: *Tizenhétéves vagyok, altisztképző intézetbe vagy pedig a Boeskey István reáliskolai nevelőintézetbe szeretnék bekerülni, lehetséges-e? (B. L., Balajt.)* — **Felelet:** Az altisztképző intézetbe való felvétel végett forduljon az intézet igazgatójához. Címe: M. kir. altisztképző intézet, Jutas. (Veszprém m.). A Boeskey István reáliskolai nevelőintézetbe a reáliskola negyedik osztályát végzett növendékeket veszik fel.

Kérdés: *1. Hogyan lehet házilag sajtot készíteni? 2. Hogyan kell eltenni télire a tojást, hogy meg ne romoljék? 3. Milyen rádiókészülékkel lehet hallgatni a budapesti leadóállomást és mennyibe kerül egy kisebb fajta rádiókészülék? (A. J. Koronáliget.)* — **Felelet:** 1. Ehelyen nem tudunk kimerítő feleletet adni, ilyen általános kérdésre. Ajánljuk, vegye meg Gratz Ottó: „A kiscgazda fejőstehene és tejgazdasága” című könyvét; ebben éppen a legegyszerűbb sajtok készítéséről talál kellő felvilágosítást. A könyv kapható kiadóhivatalunkban; ára: 2.50 pengő. 2. Tojáskonzerválási módszerek: a) nyirkos levegőjű hűtőhelyiségben 0—1 C fok hőmérsékű tartás; b) híg mésztejbe (tejszerű fehérségű oldat) sülyesztés; c) 1 rész vízűveg (drogériákban kapható) és 20 rész felforralt víz oldatával való be-

vonás; d) hűvös helyen hamuba vagy faszénporba rétegzés. Sikeres konzerválás esetén tavaszig jó a tojás.

Kérdés: *1. Anyám 1910-ben meghalt. Négy fiu testvére volt és a közös birtokban együtt gazdálkodtak. A birtokból anyám szülei 350 koronát fizettek be az örösrészekhez. A birtokot atyám a többi gyermekére hagyta. Anyám jogutódjának van-e követelési joga a birtokból? 2. Nagyatyám nevén földbirtok volt és az én részem fejében, miután kiskorú voltam, 250 koronát fizettek be a gyámpénztárba. Nagyszüleim meghaltak, van-e követelési jogom a birtokból? (K. I. Sásd.)* — **Felelet:** 1. és 2. Mindkét esetben miután családi jogon alapuló pénztartozást kíván felértékelni, a felértékelési pert 1928 szeptember 30-ig kell megindítania. A felértékelés mennyiségét bírói ítélet határozza meg.

Kérdés: *1. Hányféle adót tartozik fizetni egy vegyeskereskedő? 2. Hány százalék forgalmi adót kell fizetnie, ha bányában rója le forgalmi adóját? 3. Házat építettek, a vállalkozó felig felépítette a házat s most nem akarja az építkezést tovább folytatni; kiadhatom-e a munkát más építőmesternek? (Olvasó, Felsőmindszent.)* — **Felelet:** 1. Kereskedelmi üzlet után általános kereseti adót, továbbá évi ezerpengőt meghaladó jövedelem esetén jövedelmi adót is kell fizetni. Ehhez jönnek még a különböző pótdadók, úgymint utadó, kereskedelmi és ipar kamarai illeték, országos betegápolási pótdadó és esetleg az egyházi adó. 2. Az általános forgalmi adó kulcsa az összbevételnek, vagyis nyers bevételnek 2%-a. 3. Ha a vállalkozó saját hibájából nem tudja folytatni a munkát, úgy kiadhatja, sőt kártérítést is követelhet.

Kérdés: *Az előző éhen összes adómat hiány nélkül megfizettem, sőt az 1928. évre eső adót is leróttam és mégis 1 pengő 25 fillér kamatot kérnek, hogyan lehetséges ez? (Z. J. Márianosztra.)* — **Felelet:** Az egyenes állami adókat négy egyenlő részletben minden naptári évnegyed közepéig, tehát február, május, augusztus és november 15-ig kell befizetni, mert különben az illető évnegyed első napjától kezdve a befizetést megelőző hónap végéig késedelmi kamatot kell fizetni. A kamat az esedékességtől számított harmadik hónapon belül való befizetésnél évi 6 százalék később történi befizetésnél pedig évi 12 százalék. Ha a folyó évi adókiivetés még nem történt meg, akkor a megelőző évi kiivetés szerint kell az adót fizetni. Ha úgy véli, hogy méltánytalanság történt önnel, úgy panaszával forduljon az illetékes adóhivatalhoz, vagy pedig a pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: *Több gazdatársammal közösen eséplőgépet vettünk és a géppel a társaság tagjai gabonáját esépljük; kell-e nekünk az ilyen eséplés után forgalmi adót fizetnünk? (B. M. Kőtelek.)* — **Felelet:** Ha a eséplőgépet csupán a tulajdonosok használják, vagyis béreséplést végeznek, akkor véleményünk szerint forgalmi adót nem tartoznak fizetni. Ha tehát mégis kívánának forgalmi adót, akkor adjanak be felebbezést.

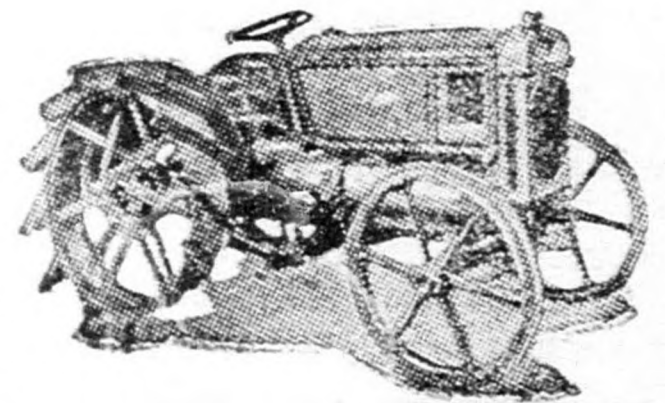
Kérdés: *Mennyi házadót kell fizetnem egy vályogból épült kétszobás ház után? (B. S. Sarkad.)* — **Felelet:** Ha községükben a bérbe nem adott házak hasznóértéke a bérbeadott házak hasznóértékével való összehasonlítás útján nem állapítható meg, akkor a házadó alapjául szolgáló hasznóérték két lakrész után vályogból épített háznál, ha az rossz karban van, legalább 70 pengő, jókarban lévő háznál pedig legalább 100 pengő.

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin
Traktori

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(16-ik folytatás.)

XII. FEJEZET.

Szörnyü felfedezés.

Ziháló tüdővel ért eléjük Tom Brett s a sebes vágatástól elfulladva buggyant ki a szájából a szó:

— A hiénaféjű a bányákban van!

Ahogy meglátta a milliomost, lekapta sapkáját és alázatosan köszöntötte gazdáját, aki kővé meredten állott előtte. Haig azonban annál elevebb volt. Ő sohasem érzett megrendülést, a meglepetések sohasem bénították meg tagjait, ellenkezőleg, annál inkább megacélozták erejét. Odaugrott Tom Brett mellé és megragadta a karját:

— Beszéljen gyorsan! — kiáltott rá. — Mi történt?

Tom — még mindig kapkodva a levegő után — elmondta, hogy a bányavölgy bejáratánál, ahol a legvadabb sziklák emelkednek komoran az égnek, ismeretlen férfit vett észre, aki egy szikla alatt hevert s görcsösen hánykolódott. Az első pillanatban azt hitte, hogy valaki lezuhant s ezért odasietett, hogy a szerencsétlenül járt embernek segítségére legyen. Alig ért azonban a közelébe, a földön hánykolódó ismeretlen ember felugrott és revolverét ráfogta Tomra. A könyörületes szívű fiu ebben a pillanatban elbucszhatott volna az élettől, — a revolver azonban nem sült el s ez volt Tom szerencséje, mert egy kiálló sziklafok mögé ugorhatott.

Most már jól szemügyre vette az álnok ismeretlent s nagy megdöbbenésére Bill Redet, a „hiénaféjű“ ismerte fel benne. Jól látta alattomos szemeinek dühös izzását, hallotta vad szitkozódását s már ráemelte revolverét, hogy leszámoljon a félelmetes banditával, amikor az hirtelen szökelléssel eltűnt a sziklák között. Tom bátor fiu volt, utána iramodott, de a sziklák utvesztőiben nyomát vesztette. Nem maradt hátra más, mint hogy minél előbb hirt vegyen társainak a „hiénaféjű“ felbukkanásáról.

— Most hát itt vagyok, — fejezte be mondókáját lihegve — egy szuszra futottam idáig, de százannyit futnék, ha elérhetném a „hiénaféjű“, hogy leszámoljak vele. Egy lövéssel adósa vagyok, ezt a golyót még megkapja tőlem.

— Majd segíteni fogunk, hogy letörlessze az adósságát, — szólt most Haig — most azonban...

Most hirtelen elakadt a szava. Szörnyü sejtelem vilant az agyába.

— Tom, — kiáltotta hevesen — ha bírja még a lába, meg a tüdeje, siessen Mary Mondhoz.

— Tom felkapta a fejét és megdöbbenve rámeredt a rendőrfőnökre.

— Mi történt Maryvel? — kérdezte megremegve a belső felindulástól.

— Remélhetőleg semmi baj sincsen... — nyugtatta meg Haig — de hogy ne is legyen, — jó lenne, ha fel-sietne hozzá a fennsíkra és vigyázna... amíg mi is meg-jövünk...

Tom Brett nem is hallgatott a további szóra, nyaka közé kapta a lábát s úgy eliramodott, akár a zerge. Néhány

perc múlva már ott kapaszkodott a fennsíkra vezető sziklás, meredek uton.

— Nos? — kérdezte most Osborne, aki csak akkor tudott szóhoz jutni.

Haig vállat vont s kérdőleg nézett barátjára.

— Mi lesz most? — kérdezte a milliomos s a tekintetében aggodalom látszott. — Te nem ismered a „hiénaféjű“?

— Nem láttam még, de éppen elég jól ismerem ahhoz, hogy érdekeljen az ügye... — mosolygott a rendőrfőnök. — Látod, ez már érdekesebb ügy, mint amiért te idejöttél. Ez már sokkal jobban elszórakoztat, mint a vízzel elöntött tárna... Harcolni fogunk, végleg leszámolunk azzal a Bill Reddel...

Az eljövendő harcok gondolatára sötét felhő ült a milliomos homlokára.

— Harc? — kérdezte halkán. — Örömmel vállalnám, csak Pamelát biztos helyen tudnám... Nem tudom megbocsátani magamnak, hogy elhoztam...

— Miatta ne nyugtalankodj, — mondotta nyugodtan a jó barát — megígértem, hogy a hajszála sem görbül meg és megtartom a szavam. Nem féltém őt, helyén van a szive.

A milliomos nagyot sóhajtott s elfordult, hogy eldörzsölje a szemébe gyült könnyet.

— Bátorság, öreg Phil, — ölelte meg barátja — sem okunk, sem időnk nincs az elérékenyülésre. Szedd össze az embereidet, most egy kevés ideig katonásdit kell játszanunk.

— Hol van Wilkinson, a titkárom? — riadt fel Osborne. — Értesítsétek őt, hogy gyűjtse össze az embereket...

— Wilkinson? — nevetett fel Haig. — Alig hiszem, hogy találkozunk vele... Azaz, hogy találkozunk még, de egészen más körülmények között... Őrá nem számíthatunk, ezért hát magunknak kell összetoborozni az embereket.

— Nem értelek... — szólt gyanakvóan Osborne.

Haig mélyen belenézett barátja szemébe.

— A te Wilkinsonod, — mondotta halkán — a leg-pokolibb gacfickek egyike, akikkel életemben találkoztam.

Különös hang tört elő Osborne torkából. Megragadta Haig karját és megrázta.

— Mit mondtál? — kiáltotta megdöbbenéssel. — Hogy ő... hogy Wilkinson.

— Közönséges gacfickek... — felelte nyugodtan Haig — azaz... nem is olyan közönséges, hanem a legveszedelmesebb uri bandita... Erről azonban majd később beszélünk, most meg kell tennünk az előkészületeket a harcra. A „hiénaféjű“ támadni fog s nekünk készen kell állnunk, hogy illő módon fogadhassuk őt.

— Megállj!

— Add ki intézkedéseidet... ez a te dolgod... Ami a miénk, azt mi elvégezzük.

Karofogta Zentayt és megindult vele.

(Folytatjuk.)

LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
KÓTSZERLÁDÁK, SZÁRNY-
SZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.
Schvarcz József és Tsa Budapest
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)
(Cégtulajdonos: Mészárosi Unió R.-T.)

REJTVÉNYEK

1. Névrejtvény.

Lécfalva, Rákos, Nagyajta, Angyalos, Albis, Ereszterény, Bodok, Ozsdola, Előpatak, Telek, Baróti, Dálnok, Kőkös, Esztelnek, Bacon, Gelence, Hidvég, Sugás, Oltszem, Hermány, Árkos, Illyefalva.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy magyar író nevét kapjuk.

(Beküldte létfalvi Györfbiró Kálmánné.)

2. Versesrejtvény.

Első részem olyan szó,
Mely nélkül nincs halandó.
Másik részem pediglen,
Bőven van a tengerben.
Összetéve mind a kettő,
Minden háznál fordul elő.
Nagyon kell vigyázni rája,
Van is neki közmondása.

(Beküldte F. Pócsik Lajos, Kondórol.)

3. Pontrejtvény.

Ö . t . z . a . i . á . o . a . m . r . k . s . á . a . n . k

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetrol.)

4. Verses számrejtvény.

9. 7. Poros, széles nagy szalagja, tán a végtelent kutatja.
4. 5. 3. Az embernek fontos szerve, gépre is rá van szerelve.
15. 2. 4. 4. Ez egy játéknak a neve, élesedik rajt' az elme.
4. 14. 1. 14. 15. A gondtalan embernél többször van a kelleténél.
6. 2. 13. 8. Ilyen legyen pénzünk, házunk, örömünk és boldogságunk.
10. 5. 12. 13. Ezt mondják az üzletről, ha jobban is mehetett volna.
10. 11. 3. 4. 13. Némely asszonynak a nyelve ezt mondja reggel, este.
7. 11. 6. 13. 11. 3. Alatta és tetejébe szép az élet ezerféle.
1-15. Mikor a huszárok mennek, ez üti meg a füledet.

(Beküldte Rencsisovszki József Debrétéről.)

5. Szórejtvény.

íogoly inas K menyasszony $\frac{v}{4}$

(Beküldte Seres Béla Kunagotáról.)

6. Pontrejtvény.

N . h . d . e . m . g . d . f . ú . á . o . b . n

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

7. Szórejtvény.

**Dolog szem előtt iz A
nyugalom**

(Beküldte Váczi István Patakról.)

8. Pontrejtvény.

S . e . t . y . r . y . e . y . n . z . p . n . r . k . s . ő . l .

(Beküldte idősb Ságvári Ferenc Hegymagosról.)

9. Szórejtvény.

**Csárdás kis kalapot veszek
A log**

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

10. Névrejtvény.

Sándor, Róbert, Mihály, Rezső, Mátyás, Oszkár, Aladár, Antal, Árpád.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy megszállott területen levő vármegye nevét kapjuk.

(Beküldte Bajai János Mohácsról.)

11. Szórejtvény.

**Köszönés ital T termény T
(a=á)
vizi állat S S mennybolt E T
(a=e)**

(Beküldte Galko Zoltán Mátéről.)

12. Szórejtvény.

szent gyertya (- tt)

(Beküldte Polgár Lajos Magyaregersről.)

13. Szórejtvény.

**zu vén vén (- g)
vén vén
vén vén**

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

14. Szórejtvény.

**A e nem belül $\frac{cs}{n}$ 32 odra tér
mindenség**

(Beküldte Paukovits Emilia Jákról.)

15. Pontrejtvény.

É . m . g . a . á . l . u . a . é .

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csdánigról.)

16. Betű- és szórejtvény.

D L D

(Beküldte Mezei József Dencsházáról.)

17. Szórejtvény.

**L L e e bánai erőd
(e=é) e e**

(Beküldte Sivák Ferenc Dobodérlől.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 40-ik számban közöljük.

A 34-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Kalandor**. 2. Pontrejtvény: **Ki mit szeret, arra néz**. 3. Betű- és szórejtvény: **Élet, élet, gyászos magyar élet**. 4. Betű- és szórejtvény: **Rendfőnök**. 5. Pontrejtvény: **Ezer esztendeje annak**. 6. Találós kérdés: **Déliháb**. 7. Névrejtvény: **Agyagos**. 8. Szórejtvény: **Féltelek a széltől**. 9. Szórejtvény: **Tűzörség**. 10. Pontrejtvény: **Vasárnapi ujság**. 11. Betű- és szórejtvény: **Sorakozó**. 12. Pótkórejtvény: **Berzsenyi Dániel**. 13. Szórejtvény: **Német nevelőnő**. 14. Szórejtvény: **Aprópénz**. 15. Szórejtvény: **Verejték**. 16. Pontrejtvény: **Kicsi a bors, de erős**. 17. Szórejtvény: **Mennybolt**. 18. Pontrejtvény: **Mennyből az angyal**.

Helyesen megfejtették: Vörös Vince, Zilahy Juliska, Lukács Viktor, Győrei Ferenc, ifj. Horváth József, ifj. Ságvári Ferenc, Peták Vilmos, Hanz Ilona, Smotzer Margit, Gachal Annuska, Farkas Károly, id. Béres István, Tóth S. András, Rencsisovszky József, Rákai József, Mester István, Rencsisovszky Annuska, Mester József, ifj. Rencsisovszky István, Rákai István, Mester Ferencné, Buzás Sándor, ifj. Jenczer János, Bita Antal, Salacz Gyula, Talmácsi Rózsika, ifj. Nagy István, Tüske József, Papp András, Kiss Péter, Szalay Ilona, Bedő István, Györfbiró Kálmánné, Gulyás Mariska, Gulyás Ferenc, ifj. Borics László, ifj. Boros István, ifj. Gombos Vince, Gombos Zsófia és Kiss Péter.

Jutalomkönyvet nyertek: **Talmácsi Rózsika (Cibakháza)**, **Gulyás Mariska (Felsővadász)**, ifj. **Gombos Vince és Gombos Zsófia (Gáborján)**, **Bita Antal (Majsa)** és id. **Béres István (Ujhuta)**.

A 45-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ifj. P. J. Magyarszentiván. Fogadja leghálásabb köszönetünket azért, mert szaporította olvasóink táborát. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel. — Sz. Gy. Püspökszenterzsébet. Rejtvényeiből közlünk. Elismerő sorait fogadja legőszintébb köszönetünket. Kérjük, ajánlja lapunkat ismerősei körében és toborozzon új híveket előfizetőink táborába. — H. T. Fehértó. Közlünk. — Ifj. Cs. T. — Hosszúhetény. Kérdésére a „Tanácsadó” felel. Versére később kap választ; a verses üzenet nem közölhető. A tréfák helyett mást kérünk, ezek nem nekünk valók. — M. J. Nagykőrű. Tréfája jó! — S. J. Velemér. Köszönjük elismerő sorait. Mély részvétellel olvastuk a jégkárt. Nem szabad elesüggedni, hanem erős munkával, szívós kitartással pótolni kell az elveszett anyagi erőket. Bizunk benne, hogy fáradozásait siker koronázza. — H. J. Osztopán. Tréfája jó. Kérdésére a „Tanácsadó” felel. Hírét közöljük. — F. J. Öregesertő. Kérését néhány hét múlva teljesítjük. — Id. S. F. Hegymagas. Válogatunk belőlük. — Ifj. N. J. Szendrő. Pontrejtvénye jó. — R. J. Debréte. Közlünk belőlük. — S. B. Kunágota. Több jó van köztük. — Sz. J. és M. Nógrádpalotás. Közlünk belőlük. — B. A. Kiskunmajsa. Sor kerül rájuk. — V. I. A vers nem kifogástalan. Több gondal dolgozzék. Rejtvényeiből közlünk. — B. T. S. Szabadzállás. Az írásmű elolvasása nélkül nem tudunk nyilatkozni. Félünk azonban, hogy hosszú lesz a mi számunkra. Kéziratának ki nyomtatása végett forduljon vidéki nyomdához. Sokkal olcsóbbak, mint a fővárosiak. Rejtvényeiből, tréfáiból közlünk.

TRÉFÁK

Fenyegetés.

— Kitérj, ha jót akarsz! — kiált egyik kocsis a másiknak, aki szembe jött vele, — ha úgy nem akarsz jární, mint az előbb járt velem a tót fuvaros.

A megszólított kitért a nagy szavak elől, de csak mégis megkérdezte, hogy járt a tót fuvaros.

— Nem akart nekem kitérni, aztán én tértem ki neki! — hangzik a válasz.

(Beküldte: Hajós Terus Fehértóról.)

Lóversenyen.

— Samu, milyen lóra fogadsz?
— Hát kérlek, én már csak a Rebekára teszek.
— Pedig hidd el, semmi kilátása sem lehet a győzelemre.
— Ezt mondd te. Én azonban más nézetem vagyok és pedig azért, mert először is ezt a lovat Rebekának hívják, másodsor, mert a ló Rotschildé, tehát vérbeli zsidó. Ez majd csak előretolakodik.

(Beküldte Kampis Géza Halászből.)

A zsidó molnár.

— Te gazember! Te nem vámoztad meg ezt a zsák búzát!
— De igen! A falusi nem is volt ott.
— Te hülye! Azonnal vámozd meg még egyszer! A falusi csak azt hiszi, amit lát.

(Beküldte Gulyás Ferenc Felsővadásról.)

Hogy szidta meg a főszolgabíró urat?

— Édes apám, megszidtam ám alaposan a főszolgabíró urat!
— Mit tettél, te szerencsétlen, mi lesz most velünk?
— Jó, jó, édesapám, de nem — hallotta ám a főbíró ur!

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsnéjáról.)

A mai ruha.

A mai ruháról beszélget két hölgy:
— Látod ezt a ridikült a kezemben?
— Látom.
— Ebben van a báliruhám.
— Az is valami? — dupláz rá a másik. — Én Budapesten rendeltem egy estélyi ruhát és ma reggel ajánlott levélben kaptam meg.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykaról.)

Neki mindegy.

A kaszárnya udvarán a menetszázadot beosztó őrmester kérdezi az egyik cigánytól:

— No, cigány, melyik frontra van kedved, az orosz, román, vagy az olasz frontra?

— Jelentem alássan, őrmester ur, nekem mindegy, akár melyik, csak itthon maradhassak.

(Beküldte Szabó István Nógrád-Palotásról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 9-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Aisónémedi, Fegyvernek, Nagykáta, Szőreg.

Szeptember 10-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Bánréve, Cigánd, Dióviszló, Füzesabony, Gyulakeszi, Hédervár, Hosszúhetény, Kálmánca (sertésvásár bizonytalan), Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Mezőkeresztes, Mohács, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Recsk, Sárbogárd, Szekszárd, Szöllősgyörök (sertésvásár bizonytalan), Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan), Vásárosnamény, Zalaegerszeg, Zsámbok. — Állatvásár: Martonvásár, Nagyvázsony. — Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány, Ud. — Kirakodóvásár: Diósjenő.

Szeptember 11-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Árpás, Becsehely, Rábacsanak, Szikszó. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Martonvásár, Nagyvázsony.

Szeptember 12-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Biharkeresztes, Nyírmada, Ujmalomsok. — Ló- és kirakodóvásár: Hajdunánás. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

Szeptember 13-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Jánk, Nagyszékely, Nyírbátor, Páli.

Szeptember 14-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Győrasszonyfa, Körösladány, Magyarszentiván, Répceszemere, Szakes (sertésvásár bizonytalan), Tótszerdahely, Zalabaksa.

Szeptember 15-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Adony, Apátfalva, Cibakháza, Drávafok, Somogyszil, Szászvár, Zagyvarékás.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak szeptember hó 4-én.

Gabonatözsde. Készárúpiac. Buza: tiszavidéki 77 kilogramos 26.70—26.90, 78 kilogramos 26.90—27.10, 79 kilogramos 27.15—27.35, 80 kg-os 27.35—27.45, felsőtiszai 77 kg-os 26.60—26.80, 78 kg-os 26.80—27.00, 79 kg-os 27.05—27.25, 80 kg-os 27.25—27.35, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 26.50—26.70, 78 kg-os 26.70—26.95, 79 kg-os 26.95—27.15, 80 kg-os 27.10—27.20, pestvidéki 77 kg-os 26.55—26.75, 78 kg-os 26.75—27.00, 79 kg-os 27.00—27.20, 80 kg-os 27.15—27.25 pengő métermázsánként. — Rozs pestvidéki 24.75—25.00, más 24.75—35.00. Árpa I-a 27.25—27.50, közép 27.00—27.25, sörárpa felv. 28.50—30.75, egyéb 28.00—29.50. Repce 45.00—46.00. Zab I-a 25.75—26.25, Zab közép 25.25—25.50. Tengeri tiszántúli —, egyéb 31.50—31.75. Korpa 20.50—20.75 pengő métermázsánként. — Határidőpiac. Buza októberre 27.22—27.24, márciusra 29.80—29.82, májusra 30.58—30.60 pengő métermázsánként. Rozs októberre 25.92—25.94, márciusra 28.04—28.06, Tengeri májusra 28.22—28.24 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—60, duplanullás finom tészta-liszt 48—50, nullás 48—50, kettős főzösliszt 46—48, négyes kenyérliszt 44—48, hatos 39—42, nullás rozsliszt 48 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak: Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: bab, fehér 50—52, bab, tarka 44—48, bab, fürj 48—52, biborheremag 85—90, baltacimmag, irányár 45—50, csillagfürtmag, új áru 26—28, kendermag, technikai célokra 40—42, lenmag 45—48, mák, étkezési célokra 100—105, mumar 54—56, mustár 48—52, ősziborsó 42—44, pohánka 32—34, szöszösbükköny 50—56 pengő.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 21.50, buzakorpa 21, buzatakar-mányliszt 25.50, konkolydara 22.50, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 31, repcepogácsa 26.50, rozskonkoly 21.50, rozskorpa 21, rozstakarmányliszt 25, szójababpogácsaliszt 36 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 13¼—14, őszi rózsaburgonya 12—12½ fillér. Ella-burgonyát a budapesti piacon alig lehet elhelyezni, főleg exportcélokra vásárolják 9—9½ fillér kg-kinti áron a feladó állomáson.

Takarmányvásár. Réti széna I. r. 6 15.50—18, réti széna II. r. 6 13—15, réti széna III. r., csomagolásra 10—12.50, muharszéna 14—19, lucernaszéna 19—22, lucerna- és szénakeverék 18, zabosbükkönyszéna 17, alomszalma I, rendű 5.50—6, alomszalma II. r. 4.50—5, zsupszalma 5—6 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Belföldi szopós borju I. r. 1.28—1.32, kivételes 1.36, II. r. 1.12—1.26 P kg.-ként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosókrök. I. rendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.92—0.98, I. rendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.96—1.06, 1½—2 éves üszök 0.94—1.16, 1½—2 éves tinók 0.90—0.96, friss fejűt tehén 1.28—1.38 pengő kg.-ként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökrök 96—116, kivételesen 128—132, közepes 74—94, gyengébb 56—72, legjobb minőségű bika 96—108, kivételesen 110, közepes 82—96, gyengébb 64—80, legjobb minőségű tehén 90—108, közepes 72—88, gyengébb 50—70, növendék marha 64—100, kicsontozni való marha 32—52 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: háttas esikó 30—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 350—550, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 310—420, számár 65, öszvér 120, alárendelt minőségű lovak 20—300, vágólovak 20—250 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 162—166, közepes 168—184, nehéz 186—196 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. Sem a külföldi, sem a belföldi forgalomban semmi változás nem észlelhető, olyannyira, hogy még névleges gyapjuár sem tud kialakulni. A forgalom annyira lanya, hogy kötés csak szórványosan fordul elő.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.55—1.65, marhabőr (tarka) 1.70—1.80, borjubőr (hosszu lábbal) 2.80—2.90, juhbőr 1.30 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—640, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 220—320, fartő, hátszín, csontos oldalas tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús.** Felszeletelt comb 320—480, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús.** Juhcomb 180—250, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként.

monként. — **Sertéshús:** Friss karaj 340—440, friss comb, tarja, lapocka 280—360, friss oldalas 240—300, kocsonyának való 60—160, vese velővel 200—280, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—440, olvasztani való szalonna 220—260, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 240—300, hárj 240—280, zsíros tepertő 220—280, sertésszír 220—280 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 130—350, ruca 600—900, lud 1400—1800, pulyka 400—800 fillér darabonként. **Leölt állatok:** Tyúk 240—300, csirke 300—450, hizott ruca 270—330, sovány 230—260, lud, hizott 270—330, sovány 230—250, pulyka sovány 240—260, ludmáj 500—1000, ludzsír és hárj 320—450, ludaprólék 160—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tea-tojás 14—15, főzhető 11—13 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 200—350, kárász 120—220, compó 180—250, apró kevert hal 140—180 fillér kilogrammonként.

Rák. Folyami rák 20—80 fillér darabonként.
Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 35—41, lefölözött 15—16, yoghurt 88—155, tejszín 320—360, tejföl 180—240, centrifugált teavaj tömbben 620—680, 10 dkg.-os esomagolásban 680—720, főzővaj 500—600, szedett vidéki vaj 480—560, juhvaj 500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 78—100, juhturó 300—380, kevertturó 200—300, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 80—140, hántolt egész borsó 100—160, feles 80—130, fehér aprószemű bab 44—72, nagyszemű 48—100, színes 45—80, finom árpakása 80—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével esomója 4—20, petrezselyem zöldjével esomója 3—20, zeller ujdonság, zöldjével darabja 2—12, kalarábé zöldjével darabja 2—10, hazai karfiol 60—200, vöröshagyma zöldjével esomója 5—8, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—24, fokhagyma 30—60, cékla 16—32, hazai fejeskáposzta 24—40, savanyított káposzta 60—70, kelkáposzta 24—60,

*Egészséges
termésből
sütöm a
kenyeret*

mert mióta **Tillantín**-nal pácol az uram: üszkös buzát nem ismerünk.

De pácoljuk az egészséges magvakat is, mert úgy tapasztaltuk, hogy 10% vetőmag megtakarítás után is többet terem a Tillantinos buza, mint amit rézgáliccal pácoltunk, pedig akkor többet is vetettünk, csak hogy jól keljen ki a vetésünk. Most pedig **Tillantín** pácolás után vetőmagban takarítjuk meg a kenyérré válót és a termés eredménye mégis jobb és nagyobb, mint eddig volt.

Forduljon bővebb felvilágosításért:

Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, X., Hölgyl-utca 14.

Egy-két diákot,

vagy **leánykát** vállal teljes ellátásra uri család.

Bpest, VI. Eötvös-u. 35. III. 19.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A világot 32 év óta uráló eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat és Central Bobbin sülyesztős varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat **nagybani gyári** áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2.10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körút 41.

1000 képes árjegyzék ingyen.

Gyűjsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára

Mravkó József utóda Gyurusz György

puskamű és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22
(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

vöröskáposzta 25—50, torma 50—180, rózsaburgonya 15—20, közönséges 14—18, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 300—500, fekete retek 10—32, hónapos retek csomója 14—16, savanyítani való ugorka 20—60, salátának való 14—30, kovászos 60—80, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—3, tölteni való 2—5, savanyított zöldpaprika kilogrammja 45—100, főző tök 10—20, gyalult 30—40, paradicsom 20—40, zöldbab 50—90, zöld vajbab 60—120, hüvelyes zöldborsó 100—200, kifejtett 120—200, zöld tengeri csó darabonként 4—12, sóska kilogrammja 30—40, tisztított paraj 30—50, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—100, közönséges 20—80, nemes fajkörte 80—120, közönséges 20—100, szilva 15—60, szilvaiz 136—180, gyümölcsiz 140—340, befőzni való ringló 25—60, nemes ringló 40—80, közönséges ringló 20—40, őszli, magvaváló barack 80—180, őszibarack, befőzni való 60—100, görög fajtinnye 18—26, közönséges 14—20, sárga fajtinnye 25—40, közönséges 18—26, csemegezőlő 100—160, keményhéjú dió 120—140, dióbél 400—520, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 500—640, félédes, gulyás 400—560, rózsapaprika 300—400, erős 200—240, kereskedelmi 150—200, kék mák 130—150, közönséges 100, pergetett méz 200—260, házi sziniszappan 144—180, közönséges házi szappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az utolsó hetek üzlettelensége után néhány kérés történt. Zöld, fehér falusi áruért alacsonyfoku boroknál hektoliterfokonként 3.40—3.80, magasabb foku boroknál 3.70—4 pengőt fizetnek, urasági tételekért 4—5 pengős áron történnek kisebb üzletek minőség és fajta szerint. Vörös és óborokban kereslet nincsen.

Szesz és szeszestalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. igazgatósága augusztus hó 28-án megtartott ülésében a szeszárak változatlan

fenntartását határozta el. Gyümölcspálinka: törköly 4.80—5 P, szilvórium 5.50—5.70 P, I. r. kék áru 6—6.20 P, seprőpálinka 4.40—4.50 P, borpárlat 6.40 P-ig kelt el a termelőállomás 10.000 literfokonként + 2 százalék forgalmi agó.

Fapiac. Csökkenő forgalom mellett a *fenyőfadrak* teljesen változatlanok, mert a kínálat jelentéktelen. A *keményfaüzlet* még nem indult meg, a hangulat azonban minden tekintetben bizakodó. *Tüzifa*ban a kereslet elég élénk, az árak eddigi színvonalukon mozognak. Belföldi 2 éves bükkhasáb 230—250, vegyese, száraz hasáb 220—230, erdélyi bükkhasáb 230—250 pengő, *szlovenszki* áru 1250—1643 cK, jugoszláv tűzifa a határállomás fekvése szerint 2250—2550 dinár vagy onként magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.80 (28.05); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.10%) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehkorona 16.98 (17.01); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.45 (22.65); lengyel zloty 64.15 (64.45); román lei 3.47 (3.52); olasz lira 30 (30.25); osztrák schilling 80.60 (80.95) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüst egykoronás 0.40 (0.44), ofrintos 1.12 (1.16); ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérintő

„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A „VASÁRNAP“
a falusi gazdák lapja!

A „Baromfitömő készülék“ -kel

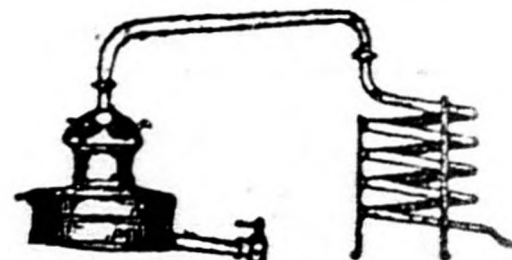

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cim

Kugler Sándor,
Makó.

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkaifőző készülékek rak-tára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugattól B. villamosal.

Kérjen árajánlatot.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

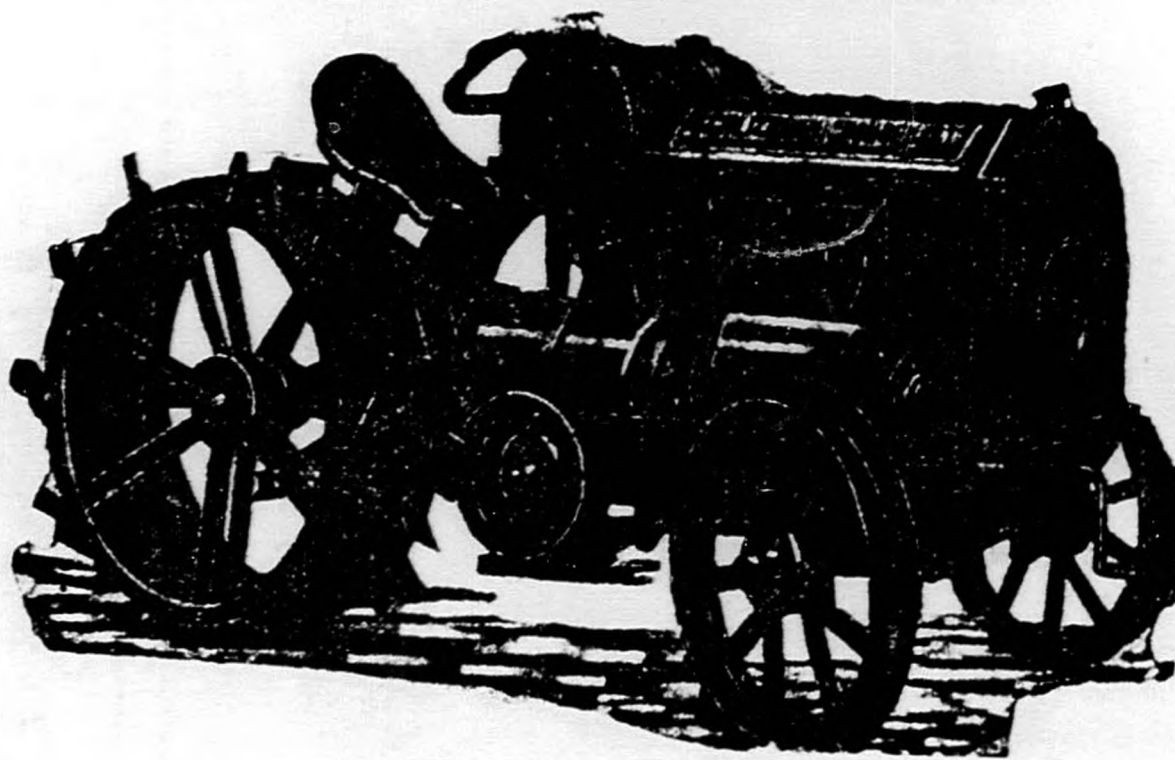
Budapest, VI., Váci-ut 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyíregyháza, Széchenyi-
tér 7.

Vontatós és ma-
gánjáró lokomo-
bilok, gőz-, ben-
zin- és szivógáz-
üzemre.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagy-
kanizsa, Debrecen, Mis-
kolc, Békéscsaba.

Acélkeretes és fa-
keretes golyós-
csapágyas cséplő-
gépek minden
nagyságban.

Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi“-féle tengeri szár-
tépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.